

Brüsszel, 2026. május 5.
(OR. en)

8313/26

Intézményközi referenciaszám:
2025/0550 (COD)

CULT 49	SAN 226
AUDIO 51	IND 258
FREMP 132	COMPET 445
CODEC 696	PROCIV 78
CADREFIN 159	HYBRID 48
FIN 552	DISINFO 33
IA 87	JAI 463
JEUN 59	SERVICES 21
EDUC 120	POLGEN 86
CULT HERIT 12	MI 355
SOC 202	RELEX 519
GENDER 30	INF 106
DIGIT 108	COPEN 139
DATAPROTECT 126	JUSTCIV 55
ANTIDISCRIM 37	DROIPEN 66

FELJEGYZÉS

Küldi: a Tanács Főtitkársága

Címzett: a Tanács

Tárgy: Javaslat – Az Európai Parlament és a Tanács rendelete a 2028 és 2034 közötti időszakra vonatkozó „AgoraEU” program létrehozásáról, valamint az (EU) 2021/692 és az (EU) 2021/818 rendelet hatályon kívül helyezéséről

– *Részleges általános megközelítés*

I. BEVEZETÉS

- (1) Az Európai Bizottság 2025. július 16-án elfogadta a 2028 és 2034 közötti időszakra vonatkozó többéves pénzügyi keretre irányuló javaslatot, valamint annak részeként az „AgoraEU” program létrehozásáról szóló európai parlamenti és tanácsi rendeletre irányuló javaslatot.

- (2) Az AgoraEU program a kultúra, a média és a polgári részvétel megerősítését tűzi ki célul az európai demokráciák rezilienciájának biztosítása érdekében. Ehhez a Kreatív Európa program és a Polgárok, egyenlőség, jogok és értékek program (CERV) keretében a jelenlegi finanszírozási időszakban elért eredményeket veszi alapul.
- (3) A javaslat három fő ágra tagolódik, amelyek mindegyike más-más célkitűzéshez kapcsolódik:
- a Kreatív Európa – Kultúra ág hozzájárulna a határokon átnyúló kulturális alkotáshoz és együttműködéshez,
 - a MEDIA+ ág erősítené az audiovizuális és a videojáték-ágazat sokszínűségét és versenyképességét; valamint támogatná a szabad és független újságírást és hírmédiát,
 - a CERV+ ág előmozdítaná az alapvető jogokat és az egyenlőséget; megelőzné a megkülönböztetést, fokozná a demokratikus részvételt és fenntartaná a jogállamiságot.

II. A TÖBBI INTÉZMÉNYBEN VÉGZETT MUNKA

- (4) Az Európai Parlamentben a Kulturális és Oktatási Bizottság (CULT) és az Állampolgári Jogi, Bel- és Igazságügyi Bizottság (LIBE) közösen vizsgálja a javaslatot. Az előadók Emma Rafowicz (S&D) a CULT bizottság részéről és Alice Kuhnke (Verts/ALE) a LIBE bizottság részéről.
- (5) Az Európai Gazdasági és Szociális Bizottság 2025. december 4-én fogadta el a javaslatra vonatkozó véleményét¹.
- (6) A Régiók Bizottsága várhatóan 2026. május 4–5-én fogadja el a véleményét.

¹ 16709/25.

III. A TANÁCS ÉS ANNAK ELŐKÉSZÍTŐ SZERVEI KERETÉBEN VÉGZETT MUNKA

- (7) A Tanácsban a Kulturális Bizottság az audiovizuális és média-munkacsoport, valamint az alapvető és az uniós polgársági jogokkal, valamint a személyek szabad mozgásával foglalkozó munkacsoport tagjaival szorosan együttműködve vizsgálta a javaslatot.
- (8) A javaslat vizsgálata 2025 szeptemberében kezdődött, és a Kulturális Bizottság a dán és a ciprusi elnökség alatt tizenkét ülésen foglalkozott vele. A dán elnökség az Oktatási, Ifjúsági, Kulturális és Sportügyi Tanács november 28-i ülésén az elért eredményekről szóló jelentést² nyújtott be.
- (9) A ciprusi elnökség öt kompromisszumos szöveget készített, amelyeket a Kulturális Bizottság a 2026. január 19–21-i, február 16-i, március 11-i, március 27-i és 31-i, valamint április 17-i ülésén vizsgált meg, végül az április 17-i ülésen végleges kompromisszum született. A tárgyalások megkönnyítése érdekében az elnökség magyarázó feljegyzést is készített a kulturális és kreatív ágazatok újonnan bevezetett fogalommeghatározásáról.
- (10) Az Állandó Képviselők Bizottsága 2026. április 29-én megvizsgálta az e feljegyzés mellékletében foglalt kompromisszumos szöveget. Az összes delegáció támogatni tudta a szöveget, egy delegáció kivételével, amely fenntartással élt.

² 15187/25.

IV. AZ ELNÖKSÉGI KOMPROMISSZUM FŐ ELEMEI

- (11) Az elnökség úgy véli, hogy a mellékletben³ foglalt szöveg a tagállamok eltérő álláspontjait tükröző, finoman kiegyensúlyozott kompromisszumot képvisel.
- (12) Mivel a javasolt rendelet a többéves pénzügyi kerethez (MFF) kapcsolódó javaslatcsomag részét képezi, szögletes zárójelben szerepel a szöveg valamennyi olyan rendelkezése, amely költségvetési vonzattal bír vagy az MFF-ről folytatott horizontális tárgyalások részét képező elemeknek felel meg, ezért a többéves pénzügyi kerettel kapcsolatos további előrelépésig ezek nem szerepelnek a részleges általános megközelítésben. Ezek a rendelkezések, amelyek a szövegben szögletes zárójelben szerepelnek, a következőket érintik: a (4) preambulumbekzdés (pénzügyi keretösszeg), a (30) preambulumbekzdés (végrehajtás az Európai Versenyképességi Alap InvestEU-eszközének alkalmazandó szabályaival összhangban), a (31) preambulumbekzdés (költségvetési biztosíték vagy pénzügyi eszköz), a (35) preambulumbekzdés (a teljesítménymérési rendelettel való összhang), a (40) preambulumbekzdés (időtartam), az 1. cikk (időtartam), a 11. cikk (költségvetés) és a 15. cikk (költségvetési biztosíték vagy pénzügyi eszköz). A többéves pénzügyi kerettel foglalkozó *ad hoc* munkacsoport (AHWP MFF) 2026. március 24-én megvitatta a program egyes ágai számára elkülönítendő indikatív allokációk lehetőségét.
- (13) A rendelet szerkezete továbbra is megegyezik a bizottsági javaslatban szereplő struktúrával, nevezetesen hét fejezetet és három fő ágat (Kreatív Európa – Kultúra, MEDIA+ és CERV+) tartalmaz.

³ A Bizottság javaslatához képest bevitt új szövegrészeket **félkövér aláhúzott** betűtípus, a törléseket pedig [...] jelöli.

(14) Az elnökségi kompromisszumban szereplő **legfontosabb kérdések** a következők:

a) Általános rendelkezések

A 2. cikk („Fogalommeghatározások”) – a Kreatív Európa program (2021–2027) megfelelő fogalommeghatározása alapján – kiegészült a „kulturális és kreatív ágazatok” új fogalommeghatározásával. Ez a fogalommeghatározás ismerteti az ágazatok fő jellemzőit, és tartalmazza az érintett ágazatok nem kimerítő listáját. A szöveg egészében számos módosításra került sor annak érdekében, hogy a megfogalmazás igazodjon ehhez a fogalommeghatározáshoz. A szöveg kiegészült az új (6a) és (6b) preambulumbekezdéssel, amelyek ismertetik a fogalommeghatározás, valamint a Kreatív Európa – Kultúra és a MEDIA+ ág megkülönböztetése mögött húzódó logikát.

A 3. cikkben („A program célkitűzései”) a CERV+ ág bevezető leírása kiegészült az uniós értékek védelmének és előmozdításának jelentőségére való hivatkozással.

b) „Kreatív Európa – Kultúra” ág

A Kreatív Európa – Kultúra ággal kapcsolatban az új (8a) preambulumbekezés kimondja, hogy az összes érintett ágazatra kiterjedő intézkedéseket ágazati megközelítésekkel kell kiegészíteni, amelyek célzottabb intézkedéseket biztosítanak.

c) „MEDIA+” ág

A MEDIA+ ágat illetően – számos delegáció kérésére és intenzív tárgyalásokat követően – az 5. cikk (Audiovizuális) kiegészült az „egyenlő versenyfeltételek” fogalmával kapcsolatos bekezdéssel, amelynek megfogalmazása szinte teljes mértékben megegyezik a jelenlegi Kreatív Európa programban található szöveggel. A (12) preambulumbekezés kiegészült az ehhez kapcsolódó hivatkozással.

Az 5. cikk – és vele párhuzamosan a (12) preambulumbekezés – a független produkciókra és koprodukciókra való hivatkozással is kiegészült.

A „Hírek” egyedi célkitűzés tekintetében a szöveg kiegészült a (13a) preambulumbekezdéssel, hogy nagyobb hangsúlyt kapjon a média függetlensége és fenntarthatósága, hivatkozva az (EU) 2024/1083 rendeletre (a tömegtájékoztatás szabadságáról szóló európai rendelet).

d) CERV+ ág

A CERV+ ágat illetően, a 8. cikk („Daphné”) – számos delegáció kérésére – kiegészült a nőkkel szembeni erőszak és a kapcsolati erőszak elleni küzdelemről szóló, 2024. május 14-i (EU) 2024/1385 európai parlamenti és tanácsi irányelvre való hivatkozással. A (18) preambulumbekkezdés egy hasonló hivatkozással egészült ki.

A (15) preambulumbekkezdés, amely az egyenlőségnek és a megkülönböztetésmentességnek a Szerződésben foglalt elveire épül, intenzív vita tárgyát képezte. Míg egyes delegációk – a bizottsági javaslatához hasonlóan – részletesen fel kívánták sorolni a megkülönböztetés formáit a szövegben, mások általánosabb nyelvezetet kívántak használni, a megkülönböztetés egyes konkrét formáit kiemelve a javaslatban szereplő eredeti felsorolásból. A mellékletben szereplő szövegben található kompromisszum hosszas tárgyalásokat követően született meg.

A szöveg kiegészült az új (16a) és (16b) preambulumbekkezdéssel a gyermekek (16a) és a fogyatékossgal élő személyek (16b) jogainak védelme és előmozdítása érdekében.

e) Több területet érintő és horizontális prioritások és tevékenységek

A 10. cikk („Több területet érintő és horizontális prioritások és tevékenységek”) kiegészült egy új bekezdéssel, amely az „AgoraEU irodákra” hivatkozva azok fő feladatait ismerteti. Az irodákkal és a tervezett működésükkel kapcsolatos további részleteket a (36) preambulumbekkezdés tartalmazza.

f) Irányítás

A dán elnökség által az elért eredményekről szóló, 2025. novemberi jelentésében javasolt kompromisszumos szövegre építve a szöveg egy új 17a. cikkel – és a kapcsolódó (38a) preambulumbekkezdéssel – egészült ki, amely bevezeti a bizottsági eljárást. A 17. cikk előírja, hogy a Bizottság végrehajtási jogi aktusok útján, a vizsgálóbizottsági eljárásnak megfelelően munkaprogramokat fogad el.

g) Egyéb kérdések

Mivel a javaslat nem tartalmazott a programintézkedések részletesebb leírását tartalmazó mellékletet, a szövegbe magába kerültek be olyan konkrét intézkedésekre való hivatkozások, amelyeket a delegációk szükségesnek tartottak kiemelni.

A szöveg új preambulumbekendésekkel egészült ki abból a célból is, hogy a delegációk kérésének megfelelően nagyobb hangsúlyt kapjanak a következő témák: a legkülső régiók sajátosságai ((27a) preambulumbekendés); felhasználóbarát pályázati és jelentéstételi eljárás, valamint az újbóli támogatáskiosztás lehetősége ((27b) preambulumbekendés); hatás, minőség és relevancia mint a projektek fő értékelési kritériumai ((27c) preambulumbekendés); a költségvetés végrehajtása szempontjából releváns uniós értékek tiszteletben tartása ((33a) preambulumbekendés); az olyan közös kihívások, mint a mesterséges intelligencia kezelésére irányuló átfogó és horizontális tevékenységek ((35a) preambulumbekendés) és a digitális technológiáknak a kulturális és kreatív ágazatokban való felhasználása ((35b) preambulumbekendés).

A többéves pénzügyi keretbe tartozó több más ágazati programban is szereplő állandó rendelkezések (az AgoraEU esetében ezek a (6), (33), (34), (36a), (37), (38a) és (40) preambulumbekendés, valamint a 12–20. cikk) szövegét a standard megfogalmazáshoz igazítottuk.

V. ZÁRÓ MEGÁLLAPÍTÁS

Felkérjük az EYCS Tanácsot, hogy alakítson ki részleges általános megközelítést az e feljegyzés mellékletében foglalt szövegre vonatkozóan.

Javaslat

AZ EURÓPAI PARLAMENT ÉS A TANÁCS RENDELETE

**a 2028 és 2034 közötti időszakra vonatkozó „AgoraEU” program létrehozásáról,
valamint az (EU) 2021/692 és az (EU) 2021/818 rendelet hatályon kívül helyezéséről**

AZ EURÓPAI PARLAMENT ÉS AZ EURÓPAI UNIÓ TANÁCSA,

tekintettel az Európai Unió működéséről szóló szerződésre és különösen annak 19. cikke (2) bekezdésére, 21. cikke (2) bekezdésére, 24. cikkére, 167. cikke (5) bekezdésére, 168. cikke (5) bekezdésére, valamint 173. cikke (3) bekezdésére,

tekintettel az Európai Bizottság javaslatára,

a jogalkotási aktus tervezete nemzeti parlamenteknek való megküldését követően,

tekintettel az Európai Gazdasági és Szociális Bizottság véleményére⁴,

tekintettel a Régiók Bizottságának véleményére⁵,

rendes jogalkotási eljárás keretében,

⁴ HL C [...], [...], [...]. o.

⁵ HL C [...], [...], [...]. o.

mivel:

- (1) Az Európai Unióról szóló szerződés (EUSZ) 2. cikke szerint az Unió az emberi méltóság tiszteletben tartása, a szabadság, a demokrácia, az egyenlőség, a jogállamiság, valamint az emberi jogok – ideértve a kisebbségekhez tartozó személyek jogait – tiszteletben tartásának értékein alapul, amelyek közösek a tagállamokban, a pluralizmus, a megkülönböztetés tilalma, a tolerancia, az igazságosság, a szolidaritás, valamint a nők és a férfiak közötti egyenlőség társadalmában (a továbbiakban: uniós értékek). Az uniós értékek tükröződnek az Európai Unió Alapjogi Chartájában (a továbbiakban: a Charta) foglalt jogokban, szabadságokban és elvekben. Az EUSZ 3. cikke továbbá tartalmazza az Unió számára **a békének, az általa vallott értékeknek és népei jólétének előmozdítására**, a gyermekek jogainak védelmére, **az Unió saját kulturális és nyelvi sokféleségének tiszteletben tartására, valamint arra adott megbízást, hogy biztosítsa Európa kulturális örökségének megőrzését és további gyarapítását**. Az EUSZ 10. cikke kimondja továbbá, hogy az Unió működése a képviseleti demokrácián alapul, hogy a polgárok uniós szinten közvetlenül képviseltetik magukat az Európai Parlamentben, és hogy a polgároknak joguk van részt venni az Unió demokratikus életében. Az **EUMSZ** 20. cikke létrehozza az uniós polgárságot, és meghatároz bizonyos fontos jogokat, amelyek az uniós polgárokat megilletik.

- (2) A kultúra [...] és a média, valamint az uniós értékek előmozdítása és tiszteletben tartása mind a szabad, tisztességes, sokszínű, inkluzív és összetartó Unió **alapvető** [...] elemei. A polgárok részvétele és szerepvállalása – az uniós értékek kellő tiszteletben tartása mellett – az Unió demokratikus életének alapját képezi, és a **kultúra, valamint** a média döntő szerepet játszik a közvélemény alakításában és a szabad vitában. Az audiovizuális alkotások és a kulturális és kreatív kifejezések minden egyéb formája – **akárcsak** [...] a kulturális örökség – alapvető fontosságú Európa sokszínűsége, valamint a társadalmi reziliencia és az európai polgárok és közösségek közötti kölcsönös megértés megteremtése szempontjából.
- (3) Az „AgoraEU” program (a továbbiakban: a program) **a Kreatív Európa program és a Polgárok, egyenlőség, jogok és értékek program eredményeire építve** jelentős mértékben hozzá fog járulni [...] **e** célkitűzések, jogok és értékek eléréséhez, illetve megvalósításához.

(4) A programnak az (EU) 2021/818 európai parlamenti és tanácsi rendelettel⁶ létrehozott Kreatív Európa program, valamint az (EU) 2021/692 európai parlamenti és tanácsi rendelettel⁷ létrehozott Polgárok, egyenlőség, jogok és értékek program helyébe kell lépnie. Észszerűsítene kell a tömegtájékoztatás szabadságát és sokszínűségét támogató különböző finanszírozási intézkedéseket, valamint küzdenie kell a dezinformáció ellen az uniós ügyekkel kapcsolatos tájékoztatás támogatása érdekében. A szabad és plurális média és a civil társadalom az Unió demokratikus rendszereinek kulcsfontosságú örei közé tartoznak, döntő szerepet játszanak a demokratikus reziliencia szempontjából, és támogatni kell őket. A programnak támogatnia kell továbbá a kulturális, kreatív és médiaágazatokat, **meg kell őriznie és elő kell mozdítania a kultúrában rejlő eszmei értéket**, ki kell aknáznia a kultúra és a kulturális sokszínűség erejét, erősítenie kell a **médiateret és** az információs teret, és támogatnia kell a jogokon alapuló, inkluzív, egyenlő és demokratikus társadalom megerősítésére irányuló uniós erőfeszítéseket. [Ez a rendelet meghatározza az „AgoraEU” program⁸ indikatív pénzügyi keretösszegét. E rendelet alkalmazása céljából a folyó árak egy rögzített 2 %-os deflátor alkalmazásával kerülnek kiszámításra.]

⁶ Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2021/818 rendelete (2021. május 20.) a Kreatív Európa program (2021–2027) létrehozásáról és az 1295/2013/EU rendelet hatályon kívül helyezéséről (HL L 189., 2021.5.28., 34. o., ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2021/818/oj>).

⁷ Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2021/692 rendelete (2021. április 28.) a Polgárok, egyenlőség, jogok és értékek program létrehozásáról, valamint az 1381/2013/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet és a 390/2014/EU tanácsi rendelet hatályon kívül helyezéséről (HL L 156., 2021.5.5., 1. o., ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2021/692/oj>).

⁸ A program által nyújtott támogatásnak adott esetben fel kell gyorsítania vagy ösztönöznie kell a beruházásokat a piaci hiányosságok vagy az optimálistól elmaradó beruházási helyzetek arányos módon történő kezelése által – elkerülve a párhuzamosságokat és a kizorítást –, valamint a magánfinanszírozás ösztönzése révén, és uniós hozzáadott értékkel kell rendelkeznie.

- (5) Ahhoz, hogy hatékony legyen, a programnak az egyéni megközelítések alkalmazása révén figyelembe kell vennie a különböző szakpolitikai területek és ágazatok sajátosságait és kihívásait, a különböző célcsoportokat és azok egyedi szükségleteit.
- (6) A gyorsan változó gazdasági, társadalmi és geopolitikai környezetben [...] a közelmúlt tapasztalatai azt mutatják, hogy a többéves pénzügyi keretnek és annak programjainak rugalmasabbnak kell lenniük. E célból és az „AgoraEU” program célkitűzéseivel összhangban a finanszírozás kellően figyelembe veszi a Bizottság által közzétett vonatkozó dokumentumokban, a tanácsi következtetéseken és az Európai Parlament állásfoglalásaiban meghatározott változó szakpolitikai igényeket és uniós prioritásokat, miközben biztosítja a végrehajtás megfelelő kiszámíthatóságát.

(6a) A kulturális és kreatív ágazatok magukban foglalják a művészetekhez, a kultúrához, a kulturális örökséghez, valamint az audiovizuális ágazathoz és a médiához kapcsolódó kifejezések és megnyilvánulások valamennyi formáját. A programnak figyelembe kell vennie ezen ágazatok kettős jellegét, elismerve egyrészt a kultúra eszmei és művészi értékét, másrészt pedig azok gazdasági értékét, beleértve az említett ágazatok növekedéshez és versenyképességhez, valamint kreativitáshoz és innovációhoz való, tágabb értelemben vett hozzájárulását. Ez összhangban áll a kulturális kifejezések sokszínűségének védelméről és előmozdításáról szóló, 2005. évi UNESCO-egyezménnyel is, amely 2007. március 18-án lépett hatályba, és amelynek az Unió és tagállamai részes felei.

- (6b) A végrehajtás céljából a programnak figyelembe kell vennie a különböző kulturális és kreatív ágazatok sajátosságait, kihívásait, szakpolitikai kereteit és egyedi igényeit. Így ezeket egy, az audiovizuális és hírmédia-ágazatnak szentelt ág (a „MEDIA+” ág), valamint egy, az egyéb kulturális és kreatív ágazatoknak szentelt ág (a „Kreatív Európa – Kultúra” ág) keretében kezeli.**
- (7) A „Kreatív Európa – Kultúra” ág hatálya alá tartozó kulturális és kreatív ágazatoknak [...] magukban kell foglalniuk többek között az építészetet, a levéltárakat, a könyvtárakat és múzeumokat, a művészi kézművességet, a tárgyi és szellemi kulturális örökséget, a formatervezést (beleértve a divattervezést), a fesztiválokat, a zenét, az irodalmat, az előadó-művészetet, a könyveket, a kiadói tevékenységet és a vizuális művészetet[...]. [...] Mindezek a kultúra mint [...] „közjó” megnyilvánulásai, gyakran szellemi tulajdon-jogi oltalmat vesznek igénybe, [...] értelmet állítanak elő, [...] megtestesítik [...] az Unió értékeit, és a kultúrához való hozzáférés és az abban való részvétel elősegítéseként hozzájárulnak a kulturális jogok védelméhez és előmozdításához.** Emellett nagy értéket képviselnek az Unió és régiói számára, vonzzák a fenntartható turizmust, és egy dinamikus kontinens képét jelenítik meg a globális szinten.
- (7a) A program keretében teljes mértékben el kell ismerni és hangsúlyozni kell ezen ágazatok eszmei és művészi értékét. A programnak ugyanakkor [...] teljes mértékben el kell ismernie [...] az ezen ágazatokból fakadó társadalmi és gazdasági gyarapodást, amely hozzájárulást jelent többek között a társadalmi és területi kohézióhoz, a demokratikus értékekhez, a jóléthez és az egészséghez, az EU rezilienciájához, a fenntartható növekedéshez, [...] a munkahelyteremtéshez, a versenyképességhez, a kreativitáshoz, [...] az innovációhoz és a zöld átálláshoz.**

(8) Ezeket [...] az ágazatokat [...] az Unió**ban** szétagoltság jellemzi, mégpedig a nemzeti és nyelvi határvonalak mentén. Számos kihívással is szembesülnek, például a művészi kifejezés szabadsága elleni támadásokkal, a bizonytalan munkafeltételekkel, **a digitális platformok fokozódó szerepével** és a mesterséges intelligencia **(MI)** térnyerésével járó digitális átalakulásokkal, valamint az éghajlatváltozás hatásai **mérséklésének és** az ahhoz való alkalmazkodásnak a szükségességével. A programnak segítenie kell ezeket az ágazatokat abban, hogy reagáljanak ezekre a kihívásokra, teljes mértékben kiaknázzák a bennük rejlő lehetőségeket, és határozottan a jövőbe kormányozzák magukat, miközben különböző csatornákon és formátumokon keresztül biztosítja a lehető legszélesebb körű részvételt, többek között a helyi és regionális szereplők részéről is.

(8a) A „Kreatív Európa – Kultúra” ágnak olyan intézkedéseket kell tartalmaznia, amelyek a hatálya alá tartozó összes ágazatra kiterjednek. E horizontális megközelítés kiegészítése érdekében támogatni kell az ágazati megközelítések alkalmazását az olyan ágazatok esetében, amelyeknek az Unión belüli közös szükségletei és sajátos kihívásai célzottabb megközelítést tesznek szükségessé; ilyen például a zene, a könyvkiadás és a könyvtárak tevékenysége. Ezek a célzottabb intézkedések különböző formákat ölthetnek; lehet szó például kulturális díjakról, tematikus tevékenységekről, kapacitásépítésről vagy a társaktól tanulást célzó tevékenységekről.

(9) **Az Európa kulturális örökségébe ágyazódó eszmények, elvek és értékek az emlékezés, a megértés, az identitás, a párbeszéd, a kohézió és a kreativitás közös forrását jelentik Európa számára.** Európa kulturális öröksége – **legyen az akár tárgyi, akár szellemi természetű** – olyan közös és felbecsülhetetlen örökség, amely költségvetési korlátoknak, természeti és ember okozta katasztrófáknak, éghajlatváltozásnak és regionális konfliktusoknak van kitéve. Fontos megóvni és megőrizni ezt az örökséget, javítani[...] a hozzáférést és előmozdítani [...] a kollektív európai identitást. **Alapvető fontosságú továbbá a kulturális örökséghez való nyílt és inkluzív hozzáférés biztosítása, többek között a kulturális örökséggel foglalkozó szakemberek megfelelő képzése révén.** A digitális megőrzés továbbá biztosítja, hogy a jövő nemzedékei tanulhassanak és ihletet meríthessenek kulturális öröksükből, és értékeljék azt.

- (10) A programnak pénzügyi támogatást kell nyújtania az Európai Örökség cím és az Európa kulturális fővárosa kezdeményezés tevékenységei számára is, **amelyek** [...] Európa gazdag kulturális sokszínűségét és örökségét ünneplik és [...] **óvják meg**, összekapcsolva azt a helyi szinttel, és hozzájárulva a kultúra által vezérelt fejlesztési stratégiákhoz.
- (11) **A „MEDIA+” ág hatálya alá a média tartozik, ideértve az audiovizuális és a hírmédia-ágazatot is.** [...] Többek között olyan tartalmakat **támogat**, mint a filmek, a sorozatok, **a dokumentumfilmek, az animációk**, a videojátékok **és az immerzív valóság**, a hírek és információk, [...] továbbá az olyan szolgáltatások, mint a színházi kiállítások, a televíziós és rádiós műsorszolgáltatás, **a podcastok**, valamint a nyomtatott és online kiadói tevékenységek [...]. **A médiaágazatok egyedülálló szerepet töltenek be demokráciánkban, kultúránkban és gazdaságunkban. Ezek az ágazatok gyakran támaszkodnak szellemi tulajdon-jogokra.** A digitális átalakulás, különösen a mesterséges intelligencia térnyerése felgyorsította a médiakonvergenciát, megváltoztatta a fogyasztói magatartást, megzavarta az üzleti és bevételi modelleket, valamint a szellemi tulajdon kezelését és hasznosítását. Az Uniónak ezért **támogatnia kell a médiaágazatok fenntarthatóságát és versenyképességét, és** segítenie [...] kell **azok** boldogulását[...]. **Az Uniónak** elő kell mozdítania **a kreativitást és** az innovációt, **javítania** kell a finanszírozáshoz való hozzáférést, elő kell segítenie [...] a hír-, audiovizuális és egyéb médiaágazatok közötti **szinergiákat**, valamint támogatnia kell a különböző típusú médiaszervezetek közötti együttműködést, Uniószerre. **A részt vevő országokban nyújtott bármilyen médiatámogatásnak vagy -finanszírozásnak teljes mértékben tiszteletben kell tartania a média szabadságát és függetlenségét.**

(12) Az uniós audiovizuális ágazat **folytonos** kihívásokkal néz szembe a határokon átnyúló forgalmazás korlátozottsága, a változó fogyasztási szokások és a nem uniós szereplők dominanciája miatt. E kihívásokra tekintettel az uniós beavatkozásnak támogatnia kell az európai audiovizuális és videojáték-**ágazat** azon képességét, hogy európai alkotásokat – **többek között az örökség részét képező alkotásokat** – [...] hozzon létre, finanszírozzon, állítson elő és terjesszen minden olyan platformon, amely elérhető és vonzó az Unión belüli és kívüli közönség számára. **Az alkotás támogatása magában foglalja többek között az audiovizuális alkotásokat eredményező forgatókönyvírás, fejlesztés és előállítás támogatását, így elsősorban a koprodukciónak és a független produkció támogatását is. Mivel a piaci feltételek és az audiovizuális ágazat szereplői folyamatosan változnak, a program végrehajtásával kapcsolatban különös kritériumokat kell megállapítani a független produkciós vállalkozás fogalmának meghatározására.** [...] **Az uniós beavatkozásnak tovább** kell ösztönöznie a szellemi tulajdon transzmédiás adaptációit a különböző médiaformátumok között, hozzá kell járulnia a különböző piaci kapacitásokkal rendelkező tagállamok közötti együttműködés előmozdításához, **elő kell segítenie a különböző méretű piacok jogalanynak szélesebb körű részvételét,** és kapcsolódnia kell az Unió audiovizuális szabályozási keretéhez. **A „MEDIA+” ág keretében figyelembe kell venni az országok között az audiovizuális tartalmak előállítása, terjesztése, hozzáférhetősége és fogyasztása tekintetében fennálló különbségeket, hozzájárulva ezáltal ahhoz, hogy egyenlőbbé váljanak a versenyfeltételek, kiszélesítve a különböző audiovizuális kapacitásokkal rendelkező országok részvételét, és fokozva együttműködésüket.**

(13) A hírmédia-orgánumokra és az újságírókra Uniószerre egyre nagyobb [...] nyomás nehezedik, különösen a globális online platformok térnyerése **és az MI-szolgáltatások hatása**, a fogyasztási szokások megváltozása, valamint **a** dezinformáció növekvő terjedése [...] **miatt**. Ezek a kihívások hatással vannak a híradásból származó bevételekre és a hírek terjesztésére, aláásva a hírmédia-orgánumok életképességét és a beléjük vetett közbizalmat, továbbá korlátozva a polgárok hozzáférését a sokszínű, professzionálisan előállított európai újságírói tartalmakhoz. Az Uniónak az életképes, **megbízható**, független és sokszínű információs ökoszisztémát kell támogatnia, továbbá meg kell védenie a veszélyben lévő újságírókat, **és elő kell mozdítania a biztonságukat**. Elő **kell** mozdítania [...] továbbá a tömegtájékoztatás szabadságát és a médiapluralizmust [...], és meg kell erősítenie **a média és az információs tér integritását [...]**. **E célkitűzések megvalósítására többek között a professzionális hírmédia korszerűsítésének – egyebek mellett az újságírói munkát javító innovatív gyakorlatok révén történő – támogatásával, valamint a helyi média által a demokratikus vita megőrzésében betöltött szerep erősítésével kell törekednie, különösen a hírsivatagokban. Az Uniónak emellett elő kell mozdítania [...]** a dezinformáció kezelésére, valamint **a polgárok** digitális jártasságának és médiatudatosságának **valamennyi korcsoportban és kiszolgáltatott csoportban** való támogatására irányuló intézkedéseket, és erősítenie **kell [...]** az ezzel kapcsolatos együttműködést.[...] **A hírmédia támogatása hozzájárulna a szabályozási és az elismert önszabályozási normák előmozdításához és védelméhez, erősítve a professzionális újságírás és a megbízható hírtartalmak szerepét.**

(13a) Az Uniónban a média egyre inkább határokon átnyúló jelleggel működik, és hozzájárul a belső piac működéséhez. Több közelmúltbeli uniós kezdeményezés, különösen az (EU) 2024/1083 rendelet (a tömegtájékoztatás szabadságáról szóló európai rendelet) célozza a médiaszolgáltatások szabad nyújtása előtt álló akadályok kezelését, valamint az átláthatóság, a jogbiztonság és a tisztességes verseny fokozását az Unió egészében. A MEDIA+ ág célkitűzéseinek összhangban kell lenniük a 2010/13/EU irányelvvel és az (EU) 2024/1083 rendelettel, és azokban hangsúlyos helyen kell szerepelnie a média függetlenségének és fenntarthatóságának.

(14) Az uniós demokráciák egyre nagyobb kihívásokkal néznek szembe. A polgárok demokratikus intézményekbe és folyamatokba vetett bizalmának csökkenését súlyosbítja a dezinformáció, a társadalmi polarizáció és a gyűlölet, amely hatással van a választási és más demokratikus folyamatokra. Az európai demokrácia rezilienciájának növeléséhez a társadalom egészére kiterjedő, **jogalapú** megközelítésre van szükség.

(15) Az alapjogok védelme és előmozdítása hozzájárul a demokratikusabb Unió kiépítéséhez. A megkülönböztetés tilalma **és az egyenlőség** [...] az Unió alapelvei közé tartoznak, **amelyeket** az EUMSZ **8., 10. és 19.** cikke, valamint a Charta **21. és 23.** cikke rögzít, **és az EUSZ 2. cikke is tartalmaz.** Az egyenlő és megkülönböztetésmentes társadalom kialakítása hozzájárul az egyének sokféleségében rejlő lehetőségek kiaknázásához, valamint a kulturális, gazdasági és társadalmi növekedéshez. Segít továbbá **a nemi alapú erőszak és** a kiszolgáltatott csoportokkal szembeni erőszak fontos kiváltó okainak kezelésében, **tekintettel arra, hogy az ilyen erőszak** [...] az egyenlőséggel szembeni frontális támadással ér fel. **Ennek megfelelően** [...] a program keretében elő kell mozdítani a megkülönböztetés és az intolerancia valamennyi formájának – nevezetesen a közvetlen és közvetett, **offline és online** megkülönböztetésnek – a kezelésére irányuló intézkedéseket. **Ezzel összefüggésben** figyelmet **kell** [...] fordítani [...] a strukturális és az interszekcionális megkülönböztetés sajátos formáira annak érdekében, hogy **elő lehessen segíteni az egyenlőség és a megkülönböztetésmentesség általános érvényesítését, és** támogatni lehessen a kapcsolódó uniós szakpolitikai kereteket. **Az Unió alapelveinek érvényesítése keretében a** [...] programnak támogatnia kell az olyan intézkedéseket, amelyek célja az **antiszemitizmusnak, valamint a rasszizmus és** az idegengyűlölet minden formájának megelőzése és az ezek elleni küzdelem [...], **beleértve többek között, de nem kizárólag a feketék elleni rasszizmust, az ázsiaiak elleni rasszizmust** és a muszlimellenes gyűlöletet, **a kisebbségekhez tartozó személyekkel, köztük a romákkal szembeni intoleranciát, valamint az intolerancia és a megkülönböztetés egyéb formáit és a gyűlöletbeszédet.** **Emellett támogatnia kell** a homofóbia, a bifóbia, a transzfóbia, az interfóbia, valamint a nemi identitáson alapuló intolerancia és megkülönböztetés **megelőzésére és az ellenük való küzdelemre irányuló intézkedéseket.** [...] ⁹ [...]

⁹ [...]

(16) A [...] Charta 7. cikkében, **illetve** az EUMSZ 16. cikkében és a Charta 8. cikkében rögzített, **a magán- és a családi élet tiszteletben tartásához** [...] és a személyes adatok védelméhez való jogot külön rendelet¹⁰ és irányelv¹¹ érvényesíti. Az uniós jogi keret rendelkezéseket állapít meg a személyes adatok védelméhez való jog hatékony védelmének biztosítása érdekében. E jogi eszközök a nemzeti adatvédelmi felügyeleti hatóságokat bízzák meg azzal a feladattal, hogy segítsék elő a nyilvánosság figyelmének felkeltését és az ismeretek terjesztését a személyes adatok kezelésével kapcsolatos kockázatok, szabályok, garanciák és jogok **vonatkozásában**. A programnak hozzá kell járulnia ehhez a tájékoztató tevékenységhez, **és** [...] a program keretében tanulmányokat, valamint egyéb tevékenységeket kell végezni e téren. **Ehhez igénybe vehetők például** [...] a nemzeti adatvédelmi felügyeleti hatóságok, tekintettel arra, hogy a személyes adatok védelméhez való jog nagy jelentőséggel bír a gyors technológiai fejlődés korában.

(16a) A gyermekek jogainak teljes értékű birtokosai, és a gyermekek jogainak védelme és előmozdítása – beleértve a gyermekek részvételét is – az Európai Unió egyik kulcsfontosságú célkitűzése. Az EUSZ 3. cikkének értelmében az Uniónak többek között elő kell mozdítania a gyermekek jogainak védelmét, összhangban a Charta 24. cikkével és a gyermek jogairól szóló ENSZ-egyezménnyel.

¹⁰ HL L 119., 2016.5.4., 1. o.

¹¹ HL L 119., 2016.5.4., 89. o.

(16b) A fogyatékossgal élő személyek jogainak, valamint a társadalomban való teljes körű részvételüknek a védelme és előmozdítása az Európai Unió egyik kulcsfontosságú célkitűzése, amelyet az EUMSZ 10. cikke és a Charta 26. cikke rögzít. A programnak hozzá kell járulnia ahhoz is, hogy az Unió és a tagállamok teljesíteni tudják a fogyatékossgal élő személyek jogairól szóló ENSZ-egyezmény¹² részes feleként tett azon kötelezettségvállalásukat, hogy valamennyi fogyatékossgal élő személy számára előmozdítják, védik és biztosítják valamennyi emberi jog és alapvető szabadság teljes körű és egyenlő gyakorlását.

(17) A nemek közötti egyenlőség az Unió egyik alapvető **értéke** [...] és célkitűzése, és azt a programnak [...] **elő kell mozdítania**. A számos eredmény ellenére továbbra is jelentős kihívások állnak fenn, amelyek **az Unió részéről további** [...] elkötelezettséget igényelnek. Ez magában foglalja a következőket: törekvés a nemi alapú erőszak **valamennyi formájától** való mentességre, **beleértve a kapcsolati erőszakot, a szexuális erőszakot, valamint a kibertérben elkövetett erőszakot;** a legmagasabb szintű egészségügyi normák **előmozdítása**, többek között különösen a szexuális és reprodukív egészség **és jogok** tekintetében; egyenlő díjazás és gazdasági szerepvállalás; [...] a munka és a magánélet közötti egyensúly, valamint [...] **a gondozási feladatok egyenlő megosztása a nők és a férfiak között;** egyenlő **munkaerőpiaci részvétel;** [...] karrierlehetőségek és **méltányos munkafeltételek;** [...] minőségi, **hozzáférhető** és inkluzív oktatás; [...] politikai részvétel és egyenlő képviselet; [...] a nők jogait biztosító **hatékony** intézményi mechanizmusok; [...] a nemi sztereotípiák aktív kezelése; valamint az interszekcionális megkülönböztetés kezelése. **A programnak támogatnia kell a nemek közötti egyenlőségnek és a nemek közötti egyenlőség általános érvényesítésének az előmozdítását, amely az Uniónak valamennyi tevékenysége során célkitűzése.**

¹² HL L 23., 2010.1.27., 35. o.

(18) A nemi alapú erőszak és a nőkkel, gyermekekkel, fiatalokkal és más veszélyeztetett csoportokkal, például az LMBTIQ-személyekkel és a fogyatékossgal élő személyekkel szembeni erőszak az alapjogok súlyos megsértésének minősül, és Unió-szerte minden társadalmi és gazdasági környezetben továbbra is fennáll. **Az ilyen erőszak megelőzéséhez és kezeléséhez tartósan támogatni kell a nőjogi szervezeteket, a nőjogi szakszolgálatokat és az erőszak áldozatait támogató egyéb szervezeteket, amelyek első vonalbeli beavatkozóként szolgálnak a tagállamokban, és rendelkeznek a nemi alapú erőszakot és az erőszak egyéb formáit kiváltó okoknak és az ilyen erőszak megnyilvánulásainak kezeléséhez szükséges speciális szakértelemmel.** A nők és más veszélyeztetett csoportokhoz tartozó személyek elleni erőszak az emberi jogok megsértését jelenti, és az egyenlőséggel szembeni frontális támadással ér fel. Ezért az ilyen erőszak megelőzése és kezelése társadalmi szükségszerűség. **Ez** [...] hozzájárul az ilyen megkülönböztetés kezeléséhez, valamint az erőszak – többek között az egészségre gyakorolt – hatásainak kezeléséhez. A megkülönböztetésmentes társadalom biztosítása egyúttal hozzá fog járulni a kiszolgáltatott csoportokkal szembeni erőszak kiváltó okainak kezeléséhez is, mivel ezek szervesen kapcsolódnak egymáshoz. Ezért a program keretében – a Daphné program és ág öt egymást követő generációjára építve – folytatni kell **a többek között az erőszak elkövetőit célzó megelőző munka révén** az erőszak valamennyi szinten történő [...] megelőzésére[...], az arra való reagálásra[...] és az ellene való küzdelemre[...], valamint az erőszak [...] valamennyi közvetlen és közvetett áldozatának [...] védelmére[...] és támogatására[...] irányuló, régóta fennálló uniós erőfeszítés**ek**¹³. A programnak támogatnia kell az Európa Tanács 2011. május 11-én Isztambulban elfogadott, a nőkkel szembeni erőszak **és a kapcsolati erőszak** elleni küzdelemről és azok megelőzéséről szóló egyezménye, [...] **továbbá az (EU) 2024/1385 iránylev** célkitűzéseinek elérését, **valamint** a gyermek mindenek felett álló érdekét szolgáló integrált gyermekvédelmi rendszerek kialakításáról és megerősítéséről szóló bizottsági ajánlás¹⁴ végrehajtását, amely ajánlás védi a gyermekeket az erőszak minden formájától. **Emellett hozzá kell járulnia** [...] ahhoz, hogy [...] az Unió teljesíteni tudja a fogyatékossgal élő személyek jogairól szóló ENSZ-egyezmény részes [...] feleként tett azon kötelezettségvállalását, hogy védje a fogyatékossgal élő személyeket a kizsákmányolás, az erőszak és a visszaélés minden formájával szemben.

¹³ A Daphné program három egymást követő generációja ([HL L 34., 2000.2.9., 1. o.](#); [HL L 143., 2004.4.30., 1. o.](#); [HL L 173., 2007.7.3., 19. o.](#)), valamint a Jogok, egyenlőség és polgárság program Daphné ágának (HL L 354., 2013.12.28., 62. o.) és a Polgárok, egyenlőség, jogok és értékek programnak (HL L 156., 2021.5.5., 1. o.) az eredményei.

¹⁴ C(2024) 2680 final (HL L, 2024/1238, 2024.5.14., ELI: <http://data.europa.eu/eli/reco/2024/1238/oj>).

- (19) Az egyenlő bánásmódra vonatkozó uniós vívmányokkal összhangban a tagállamok független szerveket hoztak létre az egyenlő bánásmód előmozdítására („egyenlőséggel foglalkozó szervek”), amelyek kulcsszerepet játszanak az egyenlőség előmozdításában és az egyenlő bánásmódra vonatkozó jogszabályok hatékony alkalmazásának biztosításában. A programnak **továbbá** [...] támogatnia kell az egyenlőség előmozdításával foglalkozó szervek európai hálózatát (Equinet), amely az (EU) 2024/1499 tanácsi irányelvben¹⁵ és az (EU) 2024/1500 európai parlamenti és tanácsi irányelvben¹⁶ előírtak szerint az egyenlőséggel foglalkozó nemzeti szervekből áll. **Ennek oka, hogy** [...] az Equinet az egyetlen olyan szervezet, amely biztosítja az egyenlőséggel foglalkozó szervek közötti **együttműködést, és elősegíti a kapacitásépítést, valamint a** tevékenységeik koordinálását. Ez kulcsfontosságú a megkülönböztetés elleni uniós jogszabályok hatékony tagállami végrehajtása szempontjából.
- (20) Az Unió egész területén élő polgároknak, akik közül sokan rendszeresen vagy legalább alkalmanként egy másik tagállamba utaznak, ott élnek, tanulnak, dolgoznak vagy **önkéntes munkát végeznek** [...], úgy kell érezniük, hogy képesek a polgársághoz fűződő jogaikat gyakorolni és élvezni, és hogy bízhatnak a jogaikhoz való, megkülönböztetés nélküli egyenlő hozzáférésben, azok teljes körű érvényesíthetőségében és védelmében, függetlenül attól, hogy hol tartózkodnak az Unióban. A polgároknak jobban tisztában kell lenniük az uniós polgárságból eredő jogaikkal, nevezetesen az Unión belüli szabad mozgáshoz és tartózkodáshoz való jogukkal, a más tagállamban való tartózkodás esetén őket megillető szavazati joggal, az Európai Parlamenthez bármely hivatalos nyelven benyújtható petícióhoz való jogukkal, a polgári kezdeményezések benyújtásához való jogukkal, valamint az intézmények hivatali visszasságai esetén az európai ombudsmannál történő panasztételhez való jogukkal.

¹⁵ A Tanács (EU) 2024/1499 irányelve (2024. május 7.) a személyek közötti, faji vagy etnikai származásra való tekintet nélküli egyenlő bánásmód, a foglalkoztatás és a munkavégzés terén a személyek közötti, vallásra vagy meggyőződésre, fogyatékosagra, életkorra vagy szexuális irányultságra való tekintet nélküli egyenlő bánásmód, a szociális biztonság, továbbá az árukhoz és szolgáltatásokhoz való hozzáférés, valamint azok értékesítése, illetve nyújtása terén a férfiak és a nők közötti egyenlő bánásmód tekintetében az egyenlőséggel foglalkozó szervekre vonatkozó előírásokról, valamint a 2000/43/EK és a 2004/113/EK irányelv módosításáról (HL L, 2024/1499, 2024.5.29., ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2024/1499/oj>).

¹⁶ Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2024/1500 irányelve (2024. május 14.) a foglalkoztatás és munkavégzés terén a nők és férfiak közötti egyenlő bánásmód és esélyegyenlőség tekintetében az egyenlőséggel foglalkozó szervekre vonatkozó előírásokról, valamint a 2006/54/EK és a 2010/41/EU irányelv módosításáról (HL L, 2024/1500, 2024.5.29., ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2024/1500/oj>).

- (21) A polgárok arra való ösztönzése, hogy aktívabban vegyenek részt az uniós szintű demokráciában, meg fogja erősíteni az európai civil társadalmat, és elő fogja segíteni az európai identitás kialakulását. Az uniós értékek előmozdítása, megóvása és tudatosítása, valamint az uniós jog által biztosított jogok tényleges érvényesítéséhez való hozzájárulás érdekében ezért támogatni kell a civil társadalmat – **beleértve a kisebb és a helyi szintű civil társadalmi szervezeteket –, és elő kell segíteni szerepvállalásukat.** Amikor az uniós polgárok részt vesznek az Unió demokratikus életében, hozzájárulnak a [...] képviseleti demokrácia [...] **megvalósításához.** Ez az elv az Unió működésének alapelvei közé tartozik, és konkrét kifejezésre juttatja a demokráciának az EUSZ 2. cikkében rögzített értékét.
- (22) Ahhoz, hogy az Uniót közelebb lehessen hozni a polgáraihoz, és **ösztönözni** lehessen [...] a demokratikus részvételt, számos különböző intézkedésre és összehangolt erőfeszítésekre van szükség. Az európai polgárság és [...] identitás **jobb megértése és tudatosítása érdekében elő kell segíteni, hogy a polgárok tisztában legyenek a politikai döntéshozatali folyamattal.** [...] **Ugyanilyen fontos** a [...] polgári szerepvállalás előmozdítása az Unió tevékenységeiben. **Például** az [...] emlékeztetést **szolgáló tevékenységek** [...] és a kritikai gondolkodás Európa történelmi emlékezetéről, **amelyek növelik a tekintélyelvű és totalitárius rendszerek hatásával kapcsolatos tájékozottságot,** szükségesek **ahhoz,** hogy a polgárok tisztában legyenek [...] közös **európai** történelmünkkel. **Az ilyen tevékenységek hozzájárulnak** [...] a közös jövő és a közös értékek alapjainak megteremtéséhez is. Továbbá a program által lefedett területeken a helyi, regionális, nemzeti és nemzetközi szinten működő civil társadalmi szervezetek támogatása **és szerepvállalásuk növelése** hozzájárul majd a polgárok társadalmi szerepvállalásának, illetve végső soron az Unió demokratikus életében való aktív részvételüknek a fokozásához is. Ugyanakkor a kölcsönös megértést, a kultúrák közötti párbeszédet, a kulturális és nyelvi sokszínűséget, a társadalmi befogadást és a mások iránti tiszteletet előmozdító tevékenységeknek, **például a testvérvárosi programoknak és a városok hálózatának** a támogatása **erősíti** [...] az Unióhoz tartozás érzését és az európai identitáson alapuló közös polgárság **érzését,** ami közös európai értékeink, kultúránk, történelmünk és örökségünk kollektív megértésén alapul.

(23) A civil társadalmi szervezetek és a civil társadalmi tér egyéb szereplői, például a független emberi jogi szervek, az egyenlőséggel foglalkozó szervek és az ombudsmani [...] intézmények létfontosságú szerepet játszanak a szakpolitika végrehajtásához való hozzájárulásban, az emberek részvételének ösztönzésében, az intézmények elszámoltatásában és a pozitív változások előmozdításában, **többek között az érdekvédelemmel kapcsolatos tevékenységek révén.** A programnak hozzá kell járulnia ahhoz, hogy **e szereplők számára** elegendő erőforrás legyen biztosított, [...] és hogy olyan támogató környezet **jöjjön** létre, **amely lehetővé teszi számukra,** hogy [...] függetlenül, szabadon, biztonságosan és hatékonyan működhessenek, **és támogathassák a virágzó civil társadalmi teret.** E célból az uniós finanszírozásnak ki kell egészítenie a nemzeti szintű erőfeszítéseket e szereplők támogatásával, védelmével, szerepvállalásuk erősítésével és a kapacitásépítésükhöz való hozzájárulással, amint azt az Európai Parlament 2018. április 19-i állásfoglalása¹⁷, valamint a 2023. március 10-i¹⁸ és a 2025. március 7-i¹⁹ tanácsi következtetések is hangsúlyozzák. A civil társadalom az (EU) 2019/1937 európai parlamenti és tanácsi irányelv²⁰ hatékony végrehajtásának biztosításában is fontos szerepet játszik [...] a felszólalás kultúrájának és a visszaélést bejelentő személyek számára kedvező környezetnek az **ösztönzése** révén. **A programnak emellett nyitott, biztonságos és támogató civil társadalmi teret kell biztosítania a civil társadalmi szervezeteknek nyújtott támogatás és védelem révén, beleértve a közéleti részvételt akadályozó stratégiai perek megelőzését és kezelését célzó intézkedések támogatását is, teljes mértékben kiegészítve a Jogvédelemmel kapcsolatos tevékenységek programját. A programnak támogatnia kell a civil társadalmi szervezetekkel való strukturált és folyamatos párbeszédet is.**

¹⁷ 2018/2619(RSP) (HL C 390., 2019.11.18., 117. o., https://eur-lex.europa.eu/legal-content/HU/TXT/?uri=oj%3AJOC_2019_390_R_0017).

¹⁸ ST 7388/23, A Tanács következtetései az EU Alapjogi Chartájának alkalmazásáról, valamint a civil társadalmi térnek az alapvető jogok Unión belüli védelmében és előmozdításában betöltött szerepéről.

¹⁹ ST 6878/25, A Tanács következtetései az Európai Unió Alapjogi Chartájának alkalmazásáról: az alapvető jogok előmozdításának, védelmének és érvényesítésének finanszírozása.

²⁰ Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2019/1937 irányelve (2019. október 23.) az uniós jog megsértését bejelentő személyek védelméről (HL L 305., 2019.11.26., 17. o., ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2019/1937/oj>).

- (24) Az Európai Unió Bírósága megerősítette, hogy az Unió olyan jogi struktúra, amely azon az alapvető előfeltevésen alapul, mely szerint minden tagállam osztozik az összes többi tagállammal az Unió alapjául szolgáló, az EUSZ 2. cikkében foglalt közös értékekben, és elismeri, hogy a többi tagállam osztja ezen értékeket vele²¹. Ezen előfeltevés az uniós jog sajátos és alapvető jellemzőin alapul, ideértve a tagállamok jogával és a nemzetközi joggal kapcsolatban élvezett autonómiáját is. Ezen előfeltevés maga után vonja és igazolja a tagállamok közötti kölcsönös bizalom fennállását ezen értékek elismerése, és így az azokat végrehajtó uniós jog tiszteletben tartása tekintetében. Ebből következik, hogy az EUSZ 2. cikkében foglalt értékek valamely tagállam általi tiszteletben tartása a Szerződések e tagállamra történő alkalmazásából eredő valamennyi jog gyakorlásának feltétele. Az Európai Unió Bírósága ezért megerősítette, hogy **főszabály szerint** azokon a területeken, amelyek tekintetében az Unió hatáskörrel rendelkezik, intézkedéseket hozhat az EUSZ 2. cikkében meghatározott értékek tiszteletben tartásának biztosítása érdekében.
- (25) [...] Az európai társadalmak a demokráciákat érintő olyan kihívásokkal szembesülnek, mint például a szélsőségesesség és az intolerancia [...] erősödése, a dezinformáció, valamint az ellenséges szereplők általi külföldi információmanipuláció és beavatkozás. [...] **Ezért** alapvető fontossággal bír az uniós értékeknek – például az alapvető jogok, az egyenlőség, **többek között a nemek közötti egyenlőség**, valamint a demokrácia tiszteletben tartásának – a további aktív ápolása, védelme, elmozdítása, érvényesítése és megosztása a polgárok és a népek körében, **továbbá a civil társadalommal folytatott strukturált párbeszéd keretében**, annak érdekében, hogy ezek az értékek továbbra is az uniós projekt középpontjában álljanak. Ha ezek védelme bármelyik tagállamban sérül, az káros hatással lehet az Unió egészére. Ezért alapvető fontosságú, hogy ez a program hozzájáruljon az uniós értékek védelméhez, beleértve az alapvető jogok, az egyenlőség, [...] a demokrácia **és a jogállamiság** tiszteletben tartását.

²¹ Ez közvetlenül a 2/13. sz. véleményből (ECLI:EU:C:2014:2454, 168. pont) következik.

(26) A[...] természeti veszélyek, az éghajlati és környezeti katasztrófák, az egészségügyi vészhelyzetek, a technológiai balesetek, a változó biztonsági fenyegetések és egyéb zavarok kockázatokat hordoznak. [...] **Ezért** alapvető fontosságú az Unió és a tagállamok válsághelyzetek előrejelzésére, az azokra való felkészülésre és reagálásra való képességének javítása. A programnak ezért támogatnia kell a polgárok válsághelyzetekre való felkészüléssel kapcsolatos tájékoztatását és szerepvállalását, **többek között a kulturális és kreatív ágazatokban,** ezáltal fokozva a társadalmi rezilienciát.

(27) **A fentiekre tekintettel** [...] a **programnak** [...] támogatnia kell az olyan intézkedéseket, amelyek **célja** az Unión belül a demokrácia [...] védelme[...] és megerősítése[...], **beleértve a demokráciával kapcsolatos helyi kezdeményezéseket és a közösségépítést is.** A program ezekhez a demokráciába és a demokratikus intézményekbe vetett közbizalom megerősítése, a demokratikus felkészültség és reziliencia erősítése, valamint [...] a polgárok szerepvállalásának [...] **és** részvételének **ösztönzése** révén **járulhat hozzá. A program keretében emellett előtérbe kell helyezni** [...] **Európa történelmi emlékezetét,** fel kell hívni a figyelmet a közös történelemre és értékekre, [...] **valamint ösztönözni** kell a polgárokat [...] jogaik – többek között választójoguk – gyakorlására [...], teljes mértékben tiszteletben tartva a választások megszervezésével kapcsolatos tagállami hatásköröket. A program keretében **továbbá** [...] az oktatás mint egész életen át tartó erőfeszítés révén **ösztönözni** [...] kell a kritikai gondolkodást, a polgári részvételt és a demokráciát annak érdekében, hogy minden polgár **elsajátíthassa** [...] a külföldi információ[...]**manipuláció és beavatkozás, valamint a dezinformáció jobb felismeréséhez szükséges készségeket.**

(27a) A programnak széles körben lehetővé kell tennie a szervezetek részvételét. Figyelembe kell venni a legkülső régióknak az Európai Unió működéséről szóló szerződés (EUMSZ) 349. cikkében említett sajátos jellemzőit.

(27b) A programot felhasználóbarát módon, többek között felhasználóbarát pályázati és jelentéstételi eljárással kell végrehajtani. Különös figyelmet kell fordítani arra, hogy a program helyi, regionális, nemzeti és transznacionális szinten hozzáférhető-e a szervezetek számára – beleértve a helyben működő civil társadalmi szervezeteket –, valamint a kedvezményezettek kapacitására is. Annak mérlegelésekor, hogy a program hozzáférhető legyen-e a szervezetek számára, adott esetben figyelembe kell venni az (EU, Euratom) 2024/2509 rendelet 207. cikkében foglalt, a harmadik feleknek nyújtott pénzügyi támogatásra vonatkozó rendelkezést („újbbéli támogatáskiosztás”).

(27c) A program keretében a projektek kiválasztása tekintetében a hatásnak, a minőségnek és a relevanciának kell jelentenie a legfőbb értékelési kritériumokat.

(28) A **programnak elő kell mozdítania** [...] a Globális Európával való szinergiákat és kiegészítő jelleget, mivel [...] **ez** a kulturális együttműködés révén hozzá fog járulni az Unió nemzetközi kulturális kapcsolatainak előmozdításához, és **segíteni fogja** az Unió külső tevékenységére vonatkozó célkitűzések **elérését**.

(29) A programnak támogatnia kell az (EU) 2019/788 európai parlamenti és tanácsi rendelet²² végrehajtásához nyújtott technikai és szervezési támogatás finanszírozását is, megkönnyítve ezáltal a polgárok számára az európai polgári kezdeményezés indítására és támogatására vonatkozó joguk gyakorlását. Az EUMSZ 24. cikkében foglalt egyéb jogokkal együtt ez a jog biztosítja a polgárok közvetlen részvételét az Unió demokratikus életében.

(30) **]**A következetesség biztosítása érdekében a program szerinti költségvetési biztosítékot és pénzügyi eszközöket – ideértve azt az esetet is, amikor azokat a vegyesfinanszírozási művelet keretében nyújtott vissza nem térítendő támogatás más formáival kombinálják – az Európai Versenyképességi Alap (EVA) InvestEU-eszközének alkalmazandó szabályaival összhangban kell végrehajtani az EVA InvestEU-eszközének keretében az ilyen típusú támogatásra vonatkozóan megkötött megállapodások révén.**]**

²² Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2019/788 rendelete (2019. április 17.) az európai polgári kezdeményezésről (HL L 130., 2019.5.17., 55. o., ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2019/788/oj>).

- (31) [Amennyiben a program keretében nyújtott **uniós** támogatást költségvetési biztosíték vagy pénzügyi eszköz formájában kell nyújtani – ideértve azt az esetet is, amikor azokat vegyesfinanszírozási művelet keretében nyújtott vissza nem térítendő támogatással kombinálják –, az ilyen támogatás nyújtására kizárólag az EVA InvestEU-eszközén keresztül, az EVA InvestEU-eszközre alkalmazandó szabályaival összhangban kerülhet sor.]
- (32) A Bizottság a költségvetési kötelezettségvállalásokat éves részletekre bonthatja. Ebben az esetben a Bizottságnak a program végrehajtása során az éves részletekre vonatkozóan kell kötelezettségvállalást tennie, figyelembe véve a pénzügyi támogatásban részesülő intézkedések keretében elért haladást, azok becsült igényeit és a rendelkezésre álló költségvetési forrásokat.
- (33) A programra alkalmazandó az (EU, Euratom) 2024/2509 európai parlamenti és tanácsi rendelet²³. A rendelet megállapítja az Európai Unió általános költségvetésének végrehajtására – többek között a vissza nem térítendő támogatásokra, a pénzdíjakra, a nem pénzügyi adományokra, a közbeszerzésekre, a közvetett végrehajtásra, a pénzügyi támogatásokra, a pénzügyi eszközökre és a költségvetési biztosítékokra – vonatkozó szabályokat.

(33a) Az (EU, Euratom) 2024/2509 rendelet 6. cikkének (2) bekezdése értelmében a költségvetés elkészítésének és végrehajtásának meg kell felelnie az (EU, Euratom) 2020/2092 rendelet rendelkezéseinek. Ezen túlmenően az (EU, Euratom) 2024/2509 rendelet 6. cikkének (3) bekezdésével összhangban a költségvetés végrehajtása során a tagállamoknak és a Bizottságnak az Európai Unió Alapjogi Chartájának 51. cikkével összhangban biztosítaniuk kell a Charta betartását, és tiszteletben kell tartaniuk az EUSZ 2. cikkében foglalt, a költségvetés végrehajtása szempontjából releváns uniós értékeket.

²³ Az Európai Parlament és a Tanács (EU, Euratom) 2024/2509 rendelete (2024. szeptember 23.) az Unió általános költségvetésére alkalmazandó pénzügyi szabályokról (HL L, 2024/2509, 2024.9.26., ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2024/2509/oj>).

(34) Az (EU, Euratom) 2024/2509 rendelettel, a 883/2013/EU, Euratom európai parlamenti és tanácsi rendelettel²⁴, a 2988/95/Euratom, EK tanácsi rendelettel²⁵, a 2185/96/Euratom, EK tanácsi rendelettel²⁶ és az (EU) 2017/1939 tanácsi rendelettel²⁷ összhangban az Unió pénzügyi érdekeit arányos intézkedésekkel kell védeni, ideértve a szabálytalanságok és a csalás megelőzését, feltárását, korrekcióját és kivizsgálását, az eltűnt, jogalap nélkül kifizetett vagy szabálytalanul felhasznált pénzeszközök visszafizettetését és adott esetben a közigazgatási szankciók alkalmazását. Az Európai Csalás Elleni Hivatal (OLAF) a 883/2013/EU, Euratom európai parlamenti és tanácsi rendelettel és a 2185/96/Euratom, EK tanácsi rendelettel összhangban vizsgálatokat – többek között helyszíni ellenőrzéseket és vizsgálatokat – végezhet annak megállapítása céljából, hogy történt-e csalás, korrupció vagy bármilyen más jogellenes tevékenység, amely sérti az Unió pénzügyi érdekeit. Az (EU) 2017/1939 rendelettel összhangban az Európai Ügyészség kivizsgálhatja és büntetőeljárás alá vonhatja az (EU) 2017/1371 európai parlamenti és tanácsi irányelv²⁸ szerinti, az Unió pénzügyi érdekeit sértő csalást és más jogellenes tevékenységeket. Az (EU, Euratom) 2024/2509 rendelettel összhangban minden olyan személynek vagy szervezetnek, aki, illetve amely uniós finanszírozásban részesül, maradéktalanul együtt kell működnie az Unió pénzügyi érdekeinek védelmében, biztosítania kell a Bizottság, az OLAF, az Európai Ügyészség és az Európai Számvevőszék számára a szükséges jogokat és hozzáférést, valamint gondoskodnia kell arról, hogy az uniós források felhasználásában részt vevő harmadik felek ezekkel egyenértékű jogokat biztosítsanak.

²⁴ Az Európai Parlament és a Tanács 883/2013/EU, Euratom rendelete (2013. szeptember 11.) az Európai Csalás Elleni Hivatal (OLAF) által lefolytatott vizsgálatokról, valamint az 1073/1999/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet és az 1074/1999/Euratom tanácsi rendelet hatályon kívül helyezéséről (HL L 248., 2013.9.18., 1. o., ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2013/883/oj>).

²⁵ A Tanács 2988/95/EK, Euratom rendelete (1995. december 18.) az Európai Közösségek pénzügyi érdekeinek védelméről (HL L 312., 1995.12.23., 1. o., ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/1995/2988/oj>).

²⁶ A Tanács 2185/96/Euratom, EK rendelete (1996. november 11.) az Európai Közösségek pénzügyi érdekeinek csalással és egyéb szabálytalanságokkal szembeni védelmében a Bizottság által végzett helyszíni ellenőrzésekről és vizsgálatokról (HL L 292., 1996.11.15., 2. o., ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/1996/2185/oj>).

²⁷ A Tanács (EU) 2017/1939 rendelete (2017. október 12.) az Európai Ügyészség létrehozására vonatkozó megerősített együttműködés bevezetéséről (HL L 283., 2017.10.31., 1. o., ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2017/1939/oj>).

²⁸ Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2017/1371 irányelve (2017. július 5.) az Unió pénzügyi érdekeit érintő csalás ellen büntetőjogi eszközökkel folytatott küzdelemről (HL L 198., 2017.7.28., 29. o., ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2017/1371/oj>).

A programban részt vevő harmadik országoknak biztosítaniuk kell az illetékes engedélyezésre jogosult tisztviselő, az OLAF és a Számvevőszék számára a hatáskörük teljes körű gyakorlásához szükséges jogokat és hozzáférést.

- (35) [A programot az (EU) [XXX]* európai parlamenti és tanácsi [teljesítménymérési] rendelettel összhangban kell végrehajtani, amely megállapítja a költségvetés kiadásainak nyomon követésére és a költségvetés teljesítménymérési keretére vonatkozó szabályokat, ideértve az (EU, Euratom) 2024/2509 rendelet 33. cikke (2) bekezdésének d) és f) pontjában említett, a jelentős károkozás elkerülését célzó elvnek és a nemek közötti egyenlőség elvének egységes alkalmazását biztosító szabályokat, az uniós programok és tevékenységek teljesítményének nyomon követésére és az azokkal kapcsolatos jelentéstételre vonatkozó szabályokat, az uniós finanszírozási portál létrehozására vonatkozó szabályokat, a programok értékelésére vonatkozó szabályokat, valamint az összes uniós programra alkalmazandó egyéb horizontális rendelkezéseket, például a tájékoztatásra, a kommunikációra és a láthatóságra vonatkozó rendelkezéseket, figyelembe véve a tevékenységek és prioritások alkalmazási körét és jellegét.]

(35a) A programnak elő kell mozdítania az ágazatközi együttműködést, valamint a kultúra, a média és a civil társadalom közötti szinergiákat is. A több területet érintő és horizontális tevékenységeknek a – többek között az MI használatából eredő – közös kihívások kezelésére kell irányulniuk. Az emberi kreativitás a mesterséges intelligencia korában továbbra is pótolhatatlan. Ezzel összefüggésben elő kell mozdítani az innovatív eszközök és tartalomtechnológiák, különösen a mesterséges intelligencia etikus, fenntartható és felelősségteljes használatát, ösztönözve például a kulturális és kreatív adatok védelmét és a bennük rejlő értékek – a szellemi tulajdon-jogok teljes mértékben való tiszteletben tartása melletti – hasznosítását.

(35b) A programnak – teljes mértékben kiegészítve az Európai Versenyképességi Alapot (EVA) – támogatnia kell a digitális technológiáknak a kulturális és kreatív ágazatokban való használatát, beleértve az olyan audiovizuális és médiaplatformok és technológiák fejlesztését, amelyek előmozdítják a kulturális és nyelvi sokszínűséget, valamint a demokráciát.

(36) A **programnak** emellett **megfelelő erőforrásokkal** támogatnia kell az [...] **AgoraEU** irodák szerepét **és működését**. [...] [...] **A részt vevő országok számára lehetőséget kell biztosítani, hogy megválasszák ezen AgoraEU irodák irányításának a legmegfelelőbb módját. Az AgoraEU irodáknak népszerűsíteniük kell a programot, releváns tájékoztatást kell nyújtaniuk az uniós szakpolitika keretében rendelkezésre álló pénzügyi támogatás különböző típusairól, és segítséget kell nyújtaniuk a gazdasági szereplőknek a program keretében való támogatásra irányuló pályázáshoz. Az AgoraEU irodáknak e célból támogatniuk kell a potenciális kedvezményezetteket a pályázati eljárással, a felhasználóbarát információknak és a program eredményeinek a terjesztésével, a partnerek keresésével, a képzéssel és a formai követelményekkel kapcsolatban. Az AgoraEU irodáknak emellett ösztönözniük kell a határokon átnyúló együttműködést és a bevált gyakorlatok cseréjét a program által lefedett ágazatokban. Az AgoraEU irodáknak hozzá kell járulniuk [...] a program megismertetéséhez, láthatóságához és terjesztéséhez az (EU) [XXX]* európai parlamenti és tanácsi [teljesítménymérési] rendelettel²⁹ összhangban. Az [...] **AgoraEU** irodáknak függetlenül és a döntéshozatalukba a hatóságok által való beavatkozástól mentesen kell ellátniuk feladataikat, és nem vállalhatnak felelősséget a program irányítása tekintetében³⁰.**

²⁹ **Az (EU) [XXX]* európai parlamenti és tanácsi rendelet [a teljesítménymérési rendelet] megállapítja a költségvetés kiadásainak nyomon követésére és a költségvetés teljesítménymérési keretére vonatkozó szabályokat, ideértve a tájékoztatási, kommunikációs és láthatósági kötelezettségek – többek között a kedvezményezettekre és a végrehajtó partnerekre vonatkozó kötelezettségek – tekintetében az összes uniós programra alkalmazandó szabályokat is.**

³⁰ [...]

(36a) A programnak nyitottnak kell lennie a harmadik országok részvételére, amennyiben ez az Unió érdekében áll. Ennek érdekében az Unió lehetővé teheti harmadik országok teljes vagy részleges társulását a programhoz vagy az azt alkotó egyes intézkedésekhez, amennyiben vonatkozó nemzetközi megállapodások vannak hatályban az adott állammal, továbbá az azokban megállapított feltételekkel összhangban. A harmadik országok körébe értendő az európai mikroállamok kategóriája is (az Andorrai Hercegség, a Monacói Hercegség, a San Marino Köztársaság és a Vatikánvárosi Állam). A programhoz történő társulásnak megfelelő egyensúlyt kell teremtenie a harmadik ország hozzájárulásai és hasznai között, és biztosítania kell az Unió pénzügyi és biztonsági érdekeinek védelmét. A harmadik országok részvételéről való döntés során tiszteletben kell tartani az Európai Parlament, a Tanács és a Bizottság EUMSZ 218. cikke szerinti előjogait.

(37) Az (EU) 2021/1764 tanácsi határozat³¹ 85. cikkének (1) bekezdése alapján a tengerentúli országokban és területeken letelepedett személyek és szervezetek jogosultak finanszírozásban részesülni, figyelemmel a program szabályaira és célkitűzéseire, valamint az azon tagállam tekintetében alkalmazandó esetleges rendelkezésekre is, amelyhez az érintett tengerentúli ország vagy terület kapcsolódik.

³¹ A Tanács (EU) 2021/1764 határozata (2021. október 5.) az Európai Unió és a tengerentúli országok és területek közötti, az egyrészt az Európai Unió, másrészt Grönland és a Dán Királyság közötti kapcsolatokat is magában foglaló társulásról (a Grönlandra is kiterjedő tengerentúli társulásról szóló határozat) (HL L 355., 2021.10.7., 6. o., ELI: <http://data.europa.eu/eli/dec/2021/1764/oj>).

(38) **Ahhoz** [...], hogy harmadik országok részt vehessenek az „Audiovizuális” egyedi célkitűzésben, bizonyos szintű kölcsönösségre és szabályozási összehangolásra van szükség. Ezért a [...] **vonatkozó** [...] **megállapodások** megkötésekor figyelembe kell venni audiovizuális piacaik helyzetét, jogi kereteik közelségét az audiovizuális médiára vonatkozó uniós vívmányokhoz, különösen a 2010/13/EU irányelvhez, valamint a támogatási rendszereikhez való hozzáférést. Ez különösen fontos más európai országok **esetében** [...], amelyek audiovizuális alkotásai a 2010/13/EU irányelvnek az európai alkotásokat népszerűsítő rendelkezései, nevezetesen a kvótarendszer előnyeit élvezik. A csatlakozó országok, a tagjelölt országok és a potenciális tagjelöltek esetében az arra vonatkozó követelmény, hogy nemzeti jogszabályaikat összehangolják a 2010/13/EU irányelvvel [...], hatékony ösztönzőként **szolgálhat** arra, hogy felgyorsítsák az uniós vívmányokkal való általános összehangolásra irányuló munkájukat [...].

(38a) A program munkaprogramokon keresztüli végrehajtása egységes feltételeinek biztosítása érdekében a Bizottságra végrehajtási hatásköröket kell ruházni. Ezeket a hatásköröket a Bizottság végrehajtási hatásköreinek gyakorlására vonatkozó tagállami ellenőrzési mechanizmusok szabályainak és általános elveinek megállapításáról szóló, 2011. február 16-i 182/2011/EU európai parlamenti és tanácsi rendeletnek megfelelően kell gyakorolni.

- (39) Mivel e rendelet **céljait** a tagállamok nem tudják kielégítően megvalósítani, az Unió szintjén azonban a kihívások transznacionális jellege miatt e célok jobban megvalósíthatók, az Unió intézkedéseket hozhat a szubszidiaritásnak az EUSZ 5. cikkében foglalt elvével összhangban. Az arányosságnak az említett cikkben foglalt elvével összhangban ez a rendelet nem lépi túl az e célok eléréséhez szükséges mértéket.
- (40) Ez a rendelet létrehozza a [2028 és 2034 közötti időszakra szóló] programot, amely az (EU) 2021/692 és az (EU) 2021/818 rendelettel létrehozott, a 2021 és 2027 közötti időszakra szóló programok helyébe lép. Az (EU) 2021/692 és az (EU) 2021/818 rendeletet ezért hatályon kívül kell helyezni,

ELFOGADTA EZT A RENDELETET:

I. FEJEZET

ÁLTALÁNOS RENDELKEZÉSEK

1. cikk

Tárgy

Ez a rendelet létrehozza az „AgoraEU” programot (a továbbiakban: a program), és megállapítja a program célkitűzéseit, [a 2028 és 2034 közötti időszakra szóló] költségvetését, az uniós finanszírozás formáit és az e finanszírozás nyújtására vonatkozó szabályokat.

2. cikk

Fogalommeghatározások

E rendelet alkalmazásában [...]:

„odaítélési eljárás”: az (EU, Euratom) 2024/2509 rendelet 2. cikkének 3. pontjában meghatározott odaítélési eljárás, valamint a pénzügyi eszközökön keresztüli támogatás végrehajtásával és nyújtásával történő megbízásra, a költségvetési biztosíték nyújtására vagy a költségvetési biztosíték keretében történő támogatás nyújtására vonatkozó eljárások;

„kulturális és kreatív ágazatok”: minden olyan ágazat:

- a) **amelynek tevékenységei – amelyek közül sok rendelkezik innovációs és munkahelyteremtési potenciállal, különösen a szellemi tulajdon-jogokkal összefüggésben –:**
- i. **kulturális értékeken, valamint művészi és más egyéni vagy kollektív kreatív kifejezésmódon alapulnak; és**
 - ii. **magukban foglalják a kulturális, művészi vagy másfajta kreatív kifejezésmódot megtestesítő termékek és szolgáltatások kifejlesztését, létrehozását, gyártását, terjesztését és megőrzését, valamint a kapcsolódó tevékenységeket, például oktatást vagy irányítást;**
- b) **függetlenül attól, hogy:**
- i. **az említett ágazatok tevékenységei piacorientáltak vagy nem piacorientáltak;**
 - ii. **milyen típusú struktúra keretében végzik ezeket a tevékenységeket; és**
 - iii. **milyen módon történik e struktúra finanszírozása;**

az említett ágazatok magukban foglalják többek között az építészetet, a levéltárakat, a könyvtárakat és múzeumokat, a művészi kézművességet, az audiovizuális ágazatot (ideértve a filmeket, a televíziót, a videojátékokat és a multimédiát), a tárgyi és a szellemi kulturális örökséget, a formatervezést (ideértve a divattervezést), a fesztiválokat, a zenét, az irodalmat, az előadó-művészetet, a kiadói tevékenységet (a könyvkiadást és az írott sajtót), a rádiót és a vizuális művészetet.

3. cikk

A program célkitűzései

- (1) A program általános célkitűzései a következők: a kulturális és nyelvi sokszínűség és örökség **megóvása, megőrzése, fejlesztése és** előmozdítása, a kulturális és kreatív ágazatok – különösen [...] a média és az audiovizuális [...] ágazat – versenyképességének **és fenntartható innovációjának** erősítése, a művészi szabadságnak és a tömegtájékoztatás szabadságának védelme **és erősítése**, valamint az egyenlőség – **többek között a nemek közötti egyenlőség** –, az aktív polgári szerepvállalás, továbbá a Szerződésekben és a Chartában rögzített jogok és értékek védelme és előmozdítása, ezáltal fokozva a demokratikus részvételt és a társadalmi rezilienciát.
- (2) Az (1) bekezdésben meghatározott általános célkitűzéseken belül a program a következő ágakból áll, amelyek a következő egyedi célkitűzéseket valósítják meg:
- a) a „Kreatív Európa – Kultúra” ág:
- i. hozzájárul a határokon átnyúló kulturális **és művészi alkotáshoz** [...] **és** együttműködéshez, **mobilitáshoz**, részvételhez, **hozzáféréshez** és hozzáférhetőséghez, **továbbá** [...] a különféle kulturális alkotások határokon átnyúló terjesztéséhez, **valamint intenzívebbé teszi azokat, a 3. cikk (2) bekezdése b) pontjának hatálya alá nem tartozó** kulturális és kreatív ágazatok társadalmi, gazdasági és nemzetközi dimenzióinak megerősítése mellett („kulturá”);
- b) a „MEDIA+” ág:
- i. hozzájárul az audiovizuális és videojáték-**ágazat** kulturális **és nyelvi** sokszínűségéhez és versenyképességéhez [...], különösen az európai **alkotások és** tartalmak létrehozásának, **népszerűsítésének** és határokon átnyúló terjesztésének, valamint az [...] **azokhoz** a polgárok által való hozzáférésnek a javítása révén („audiovizuális”);
- ii. hozzájárul a szabad, életképes, **pluralista** és sokszínű uniós információs ökoszisztémához, különösen a szabad és független újságírás és hírmédia támogatása **és védelme**, a polgárok hiteles **és megbízható** információkhoz való hozzáférésének javítása, [...] a dezinformáció kezelése **és a médiatudatosság előmozdítása** révén („hírek”);

- c) a „Demokrácia, polgárok, egyenlőség, jogok és értékek” (CERV+) ág **az uniós értékek előmozdítása és védelme érdekében:**
- i. hozzájárul a Szerződésekben és a Chartában [...] rögzített alapvető jogoknak, az egyenlőségnek – **többek között a nemek közötti egyenlőségnek** –, [...] a megkülönböztetésmentességnek és az uniós polgárok jogainak – **többek között a polgárok szabad mozgásának** – védelméhez és előmozdításához, valamint a civil társadalom szerepvállalásának növeléséhez („jogok, egyenlőség, polgárok és civil társadalom”);
 - ii. hozzájárul a nemi alapú erőszak, a gyermekek elleni erőszak és az ilyen erőszak veszélyének kitett egyéb csoportokkal szembeni erőszak **megelőzéséhez és** az ellene való küzdelemhez („Daphné”);
 - iii. hozzájárul a demokratikus részvétel fokozásához és a jogállamiság fenntartásához („demokratikus részvétel és jogállamiság”).
- (3) A hatás maximalizálása és a (2) bekezdésben említett ágak közötti szinergiák fokozása érdekében a program támogatja az (1) bekezdésben említett általános célkitűzéshez hozzájáruló, több területet érintő és horizontális tevékenységeket, különösen a média, továbbá a kulturális és a civil szféra közötti szinergiák kialakítása, valamint az ágazatközi együttműködés és innováció előmozdítása révén.

II. FEJEZET

„Kreatív Európa – Kultúra” ág

4. cikk

Kultúra

A „Kreatív Európa – Kultúra” ágon belül a „Kultúra” egyedi célkitűzés [...] a következőkre összpontosít:

- a) a határokon átnyúló alkotás, együttműködés és információcsere előmozdítása különböző formákban, többek között **a különböző méretű szervezetek közötti együttműködési projektek és partnerségek**, a művészek és a kulturális és kreatív szakemberek mobilitása, [...] **valamint** a művészi rezidenciák révén [...];
- b) a kultúrához, **a művészethez** és a kulturális örökséghez való hozzáférés és az abban való részvétel javítása mindenki, különösen a fiatalok számára, valamint a társadalmi reziliencia és a társadalmi kohézió – különösen a generációk közötti méltányosság, az egyenlőség és a sokszínűség – megerősítése **többek között kulturális oktatás és** kulturális szerepvállalás révén;
- c) a sokszínű európai kulturális **és művészeti** tartalmak terjesztésének, megosztásának, népszerűsítésének, [...] láthatóságának **és fellelhetőségének** támogatása különböző csatornákon keresztül Unió-szerte és nemzetközi szinten, többek között a feltörekvő művészek európai platformjain keresztül, továbbá **a feltörekvő művészek vagy** a fiatal művészek [...] képzését[...] és népszerűsítését[...] célzó szervezetek, a művészi tehetséget és kiválóságot előmozdító pénzdíjak, turnézási kezdeményezések, **kiállítások**, fesztiválok és fordítások támogatása révén;

- d) a kapacitások és a készségek fejlesztése **a „Kreatív Európa – Kultúra” ág hatálya alá tartozó** kulturális és kreatív ágazatokban az innováció és a versenyképesség ösztönzése, továbbá a zöld és digitális átállásban való eligazodás érdekében, többek között a kulturális és kreatív szervezetek hálózatainak támogatása, **tehetségfejlesztés**, valamint képzési és társaktól való tanulási tevékenységek révén;
- e) a kultúrpolitika fejlesztésének előmozdítása uniós szintű együttműködés, továbbá a bevált gyakorlatok **és ismeretek** uniós szintű [...] cseréje révén, valamint **a** tudásalap javítása fokozott adatgyűjtés, elemzés [...] és kísérleti intézkedések, **illetve a piacelemzési kapacitások támogatása révén**;
- f) az Unió nemzetközi kulturális kapcsolatainak **kulturális együttműködés révén történő előmozdítása, ami hozzájárul a kulturális és a külső tevékenységekhez kapcsolódó célkitűzések megvalósításához**[...];
- g) a 445/2014/EU³² és az 1194/2011/EU³³ európai parlamenti és tanácsi határozat végrehajtásának támogatása.

A „Kultúra” egyedi célkitűzés végrehajtása során teljes mértékben tiszteletben kell tartani [...] a művészi szabadságot és a kulturális **és nyelvi** kifejezések sokszínűségét, **valamint meg kell őrizni és elő kell mozdítani a kultúrában rejlő eszmei értéket**. [...] **Emellett** hozzá kell járulni a művészek, valamint a kulturális és kreatív szakemberek munkafeltételeinek javításához.

³² Az Európai Parlament és a Tanács 445/2014/EU határozata (2014. április 16.) az Európa kulturális fővárosai kezdeményezés 2020–2033. évekre szóló uniós fellépésének létrehozásáról és az 1622/2006/EK határozat hatályon kívül helyezéséről (HL L 132., 2014.5.3., 1. o., ELI: [http://data.europa.eu/eli/dec/2014/445\(1\)/oj](http://data.europa.eu/eli/dec/2014/445(1)/oj)).

³³ Az Európai Parlament és a Tanács 1194/2011/EU határozata (2011. november 16.) az Európai Örökség címre vonatkozó európai uniós fellépés létrehozásáról (HL L 303., 2011.11.22., 1. o., ELI: <http://data.europa.eu/eli/dec/2011/1194/oj>).

III. FEJEZET

„MEDIA+” ág

5. cikk

Audiovizuális

A MEDIA+ ágon belül az „Audiovizuális” egyedi célkitűzés a következőkre összpontosít:

- a) olyan európai audiovizuális alkotások létrehozásának támogatása több formátumban és műfajban – **elsősorban független produkcióként és koprodukcióként** –, amelyek várhatóan sokféle közönséget elérnek a határokon túl is;
- b) az európai audiovizuális alkotások határokon átnyúló mozgásának, **filmszínházi és online** forgalmazásának, előtérbe helyezésének, **fellelhetőségének, népszerűsítésének, hozzáférhetőségének, nyelvi sokszínűségének** és láthatóságának előmozdítása valamennyi médiumon Unió-szerte és nemzetközi szinten, többek között összehangolt terjesztési stratégiák, marketing- és promóciós eszközök, **továbbá feliratozás és szinkronizálás** révén;
- c) az európai audiovizuális alkotások közönségének építése, többek között európai mozikból, fesztiválokból és tájékoztató kampányokból álló hálózat **és filmműveltség** révén, és különösen a fiatal európaiak és a rosszul ellátott **területek** megszólítása [...];
- d) az európai videojátékok és immerzív tartalmak fejlesztésének és prototípus-készítésének támogatása, többek között piaci tesztelés, promóció és fellelhetőség, közönségközpontú stratégiák, valamint az összes platformon történő terjesztés révén;
- e) a **készség- és tehetségfejlesztés javítása és kapacitásépítés, különösen a kreatív, piaci és technológiai változásokra adott válaszként;**

- ea)** [...] a finanszírozáshoz való hozzáférés – **különös tekintettel a kis- és középvállalkozásokra (kkv-k)**³⁴ –, a vállalkozások közötti cserék és hálózatépítés **elősegítése**, innovatív eszközök és üzleti modellek, valamint a szellemi tulajdon-jogok médián átívelő hasznosítási stratégiáinak **elterjedése**, elfogadása és **végrehajtása** [...];
- f) a szakpolitikai párbeszédnek, a bevált gyakorlatok cseréjének és az adatgyűjtésnek és -elemzésnek az előmozdítása, beleértve az Európai Audiovizuális Megfigyelő Intézetben való uniós tagságért fizetendő hozzájárulási díj megfizetését is;
- g) hozzájárulás a 2010/13/EU európai parlamenti és tanácsi irányelv³⁵ végrehajtásához.

Az „Audiovizuális” egyedi célkitűzés végrehajtása során figyelembe kell venni a különböző országok sajátosságait, különösen ami a tartalmak előállítását és terjesztését, a tartalmakhoz való hozzáférést, piacaik méretét és sajátosságait, valamint az országok kulturális és nyelvi sokszínűségét illeti, oly módon, hogy széleskörűbbé váljon az eltérő audiovizuális kapacitásokkal rendelkező országok részvétele, és erősödjön az ezen országok közötti együttműködés, hozzájárulva ezáltal ahhoz, hogy egyenlőbbé váljanak a versenyfeltételek.

Az „Audiovizuális” egyedi célkitűzés végrehajtása során teljes mértékben tiszteletben kell tartani a művészi szabadságot. [...]

³⁴ **A kis- és középvállalkozások (kkv-k) fogalmát a mikro-, kis- és középvállalkozások fogalmának meghatározásáról szóló 2003. május 6-i bizottsági ajánlásban szereplő fogalm meghatározás szerint kell értelmezni (HL L 124., 2003.5.20., 36. o., ELI: <http://data.europa.eu/eli/reco/2003/361/oj>).**

³⁵ Az Európai Parlament és a Tanács 2010/13/EU irányelve (2010. március 10.) a tagállamok audiovizuális médiaszolgáltatások nyújtására vonatkozó egyes törvényi, rendeleti vagy közigazgatási rendelkezéseinek összehangolásáról (HL L 95., 2010.4.15., 1. o., ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2010/13/oj>).

A MEDIA+ ágon belül a „Hírek” egyedi célkitűzés a következőkre összpontosít:

- a) a hírmédia-orgánumok és az újságírók védelme, különösen ha fenyegetésekkel szembesülnek, a belső piacon [...] a tömegtájékoztatás szabadságát és sokszínűségét fenyegető kockázatok nyomon követése, értékelése és kezelése, valamint az újságírói [...] és szerkesztői normák előmozdítása;
- b) a professzionális újságírói tartalmak [...] és az oknyomozó újságírás előállításának, terjesztésének, fogyasztásának **és archiválásának** erősítése, **továbbá a regionális és** [...] helyi **hírszervezetek** [...] és a közszolgálati média támogatása;
- c) a hírek digitális átalakulásának – **különös tekintettel a kis- és középvállalkozásokra, továbbá a regionális és helyi hírszervezetekre** –, az innovatív gyakorlatoknak, az új előállítási, terjesztési és üzleti modelleknek a támogatása, a finanszírozáshoz való hozzáférés megkönnyítése és a határokon átnyúló tevékenységeknek, valamint a hírmédia-szakemberek átképzésének és továbbképzésének az ösztönzése;
- d) az együttműködés fokozása és [...] az online információs tér [...] nyomon követés^{ét}[...] és védelm^{ét}[...] célzó intézkedések előmozdítása, beleértve a dezinformáció, valamint a külföldi információmanipuláció és beavatkozás **megelőzését**, felderítését, **elemzését** és az ellenük való küzdelmet, [...] Uniószerre **erősítve** ezáltal a **demokratikus** rezilienciát;
- e) a digitális jártassággal és a médiatudatossággal kapcsolatos tevékenységek előmozdítása annak érdekében, hogy **valamennyi korcsoportban valamennyi** polgár [...] képes legyen alkalmazni és fejleszteni [...] a kritikai **gondolkodást és** az információs ökoszisztéma **kritikai** megértését, **figyelembe véve többek között a mesterséges intelligencia használatát és hatását**;
- f) a szakpolitikai párbeszéd, az adatgyűjtés és -elemzés megerősítése, valamint közös szabványok kidolgozása, többek között a Médiaszolgáltatások Európai Testülete munkájának támogatása révén.

A „Hírek” egyedi célkitűzés végrehajtása során teljes mértékben tiszteletben kell tartani a média szerkesztői függetlenségét és szakmai normáit.

IV. fejezet

CERV+ ág

7. cikk

Jogok, egyenlőség, polgárok és civil társadalom

A CERV+ ágon belül a „Jogok, egyenlőség, polgárok és civil társadalom” egyedi célkitűzés a következőkre összpontosít:

- a) az egyenlőség előmozdítása, [...] a nemek, faji vagy etnikai származáson, valláson vagy meggyőződésen, fogyatékoságon, koron, szexuális irányultságon **vagy nemi identitáson** alapuló megkülönböztetés, illetve a rasszizmus és az intolerancia minden formájának – **többek között a többszörös vagy interszekcionális megkülönböztetésnek** – a megelőzése és az ellenük való küzdelem, **valamint az egyenlőség általános érvényesítése, tiszteletben tartva a megkülönböztetés tilalmának a Charta 21. cikkében foglalt elvét;**
- b) a nemek közötti egyenlőségnek, a nemek közötti egyenlőség általános érvényesítésének, **a munka és a magánélet közötti egyensúlynak,** továbbá [...] **valamennyi nő és lány** társadalmi szerepvállalása növelésének előmozdítása, **valamint** [...] a nők jogai maradéktalan érvényesítésének védelme és előmozdítása;
- c) az akadálymentesség előmozdítása, valamint a fogyatékosággal élő személyek jogainak védelme és előmozdítása, **többek között** [...] a fogyatékosággal élő személyek jogairól szóló ENSZ-egyezmény **uniós** végrehajtásának támogatása révén;
- d) a gyermekek jogainak védelme és előmozdítása;
- e) a véleménynyilvánítás szabadságának, a magánülethez való jognak, a személyes adatok védelmének, valamint a digitális térben a jogoknak a védelme és előmozdítása;

- f) élénk civil társadalmi tér támogatása olyan civil társadalmi szervezetek, emberijog-védők és más releváns szereplők kapacitásépítése és pénzügyi támogatása révén, amelyek minden szinten aktívak a Szerződésben foglalt jogok védelme, előmozdítása és a polgárok e jogokkal kapcsolatos tudatosságának növelése, az EU demokratikus rezilienciájának, a megkülönböztetésmentességnek és az egyenlőségnek, valamint tágabb értelemben az uniós értékeknek – például az alapvető jogok tiszteletben tartásának, a jogállamiságnak és a demokráciának – az előmozdítása, valamint a Charta tiszteletben tartásának védelme és előmozdítása terén.

8. cikk

Daphné

A CERV+ ágon belül a „Daphné” egyedi célkitűzés a következőkre összpontosít:

- a) a nőkkel és lányokkal szembeni nemi alapú erőszak[...] **és** a kapcsolati erőszak valamennyi formájának megelőzése, az azokkal kapcsolatos **figyelemfelhívás**, az azokra való reagálás és az ellenük való küzdelem minden szinten; [...]
- aa)** a gyermekekkel, fiatalokkal és idősekkel, az LMBTIQ-személyekkel, a fogyatékossgal élő személyekkel és más veszélyeztetett csoportokkal szembeni erőszak **valamennyi formájának megelőzése, az azokkal kapcsolatos figyelemfelhívás, az azokra való reagálás és az ellenük való küzdelem minden szinten;**
- b) az a) **és aa)** pontban említett erőszak valamennyi közvetlen és közvetett áldozatának [...] védelme és támogatása;

[...] **ezáltal a nőkkel szembeni erőszak és a kapcsolati erőszak elleni küzdelemre és az azok megelőzése vonatkozó** célkitűzések elérésének támogatása **az Unióban**, az Európa Tanácsnak a nőkkel szembeni erőszak és a kapcsolati erőszak elleni küzdelemről és azok megelőzéséről szóló egyezményében **(isztambuli egyezmény)** és az **(EU) 2024/1385 irányelvben foglaltak szerint, valamint a gyermekek szexuális kizsákmányolással szembeni védelmére vonatkozó célkitűzések elérésének támogatása, a gyermekek szexuális kizsákmányolás és szexuális zaklatás elleni védelméről szóló egyezményében (Lanzarotei Egyezmény) foglaltak szerint.**

Demokratikus részvétel és jogállamiság

A CERV+ ágon belül a program „Demokratikus részvétel és jogállamiság” egyedi célkitűzése a következőkre összpontosít:

- a) az uniós polgársághoz fűződő jogok védelme és előmozdítása, valamint a polgárok **és a civil társadalom** részvétele és szerepvállalása – **többek között demokratikus párbeszéd és részvételi demokrácia útján** – az Unió demokratikus és polgári életében, továbbá a jogállamiságon alapuló nyitott, reziliens, jogokon alapuló és egyenlő társadalmak támogatása;
- b) a szabad, tisztességes, reziliens, hozzáférhető, **átlátható** és inkluzív választási és demokratikus folyamatok támogatása **helyi, regionális, nemzeti és uniós szinten**;
- c) a polgári tudatosságnak és az Unióval, annak közös történelmével, emlékezetével és sokszínűségével kapcsolatos ismeretek elmélyítésének ösztönzése a kölcsönös megértés, a tolerancia **és a társadalmi kohézió** előmozdítása érdekében.

Több területet érintő és horizontális prioritások és tevékenységek

10. cikk

A 3. cikkben meghatározott általános célkitűzéseken belül a program a következő, több területet érintő és horizontális prioritásokat és tevékenységeket támogatja:

- a) ágazatközi együttműködés és innováció a kulturális, a média- és a polgári szféra területén, valamint a nyilvános diskurzus integritásának védelme, ezáltal erősítve a **bizalmat**, a demokratikus rezilienciát, a társadalmi felkészültséget, valamint a kulturális és polgári szerepvállalást;
 - b) [...] az innovatív eszközök és tartalomtechnológiák, különösen a mesterséges intelligencia **etikus**, felelősségteljes, **fenntartható és jogalapú** használata, valamint készségfejlesztés és kapacitásépítés ágazatközi megközelítések révén;
 - c) a kulturális, a média- és a polgári szférára vonatkozó uniós jogszabályok és szakpolitikák kidolgozására, végrehajtására és nyomon követésére irányuló intézkedések, többek között adott esetben a nemzeti hatóságok és az érdekelt felek közötti együttműködés révén [...];
- ca) a program előmozdításáért, a potenciális kedvezményezetteknek nyújtott tájékoztatásért, pártatlan iránymutatásért és segítségnyújtásért, a program eredményeinek megismertetéséhez és terjesztéséhez való hozzájárulásért, valamint a határokon átnyúló együttműködés ösztönzéséért felelős AgoraEU irodák létrehozása és azok tevékenységei, megfelelő erőforrásokkal;**
- d) az (EU) [XXX]* európai parlamenti és tanácsi [teljesítménymérési] rendelet rendelkezéseivel összhangban a programnak és a finanszírozási lehetőségeinek előmozdítása, többek között [...] **AgoraEU** irodákon keresztül, ezáltal fokozva a program eredményeinek ismertségét, láthatóságát és terjesztését.

A több területet érintő és horizontális prioritások és tevékenységek finanszírozását azok jellege és alkalmazási köre határozza meg. **Ez nem érintheti vagy sértheti a program egyes ágainak autonómiáját, azok prioritásait, valamint az azok keretében finanszírozott tevékenységeket.**

VI. FEJEZET

Pénzügyi rendelkezések

[11. cikk

Költségvetés

- (1) A 2028 és 2034 közötti időszakban a program végrehajtására vonatkozó indikatív pénzügyi keretösszeg folyó áron 8 582 000 000 EUR.
- (2) Az egy pénzügyi évnél hosszabb időn átívelő tevékenységekre vonatkozó költségvetési kötelezettségvállalások több évre lebonthatók, éves részletek formájában.
- (3) A szükséges kiadások fedezése és a program végéig be nem fejezett intézkedésekkel kapcsolatos igazgatási feladatok ellátásának lehetővé tétele érdekében előirányzatok állíthatók be a 2034 utáni uniós költségvetésbe.
- (4) Az e cikk (1) bekezdésében említett pénzügyi keretösszeg és a 12. cikkben említett kiegészítő források összege felhasználható továbbá a program végrehajtásához kapcsolódó technikai és igazgatási segítségnyújtásra, így például előkészítő, nyomkövetési, kontroll-, ellenőrzési és értékelési tevékenységekre, szervezeti információtechnológiai rendszerekre és platformokra, tájékoztatási és kommunikációs tevékenységekre – ideértve az Unió politikai prioritásaira vonatkozó intézményi kommunikációt –, valamint minden egyéb olyan technikai és igazgatási segítségnyújtási vagy személyzettel kapcsolatos kiadásra, amely a program irányításával kapcsolatban a Bizottságnál felmerül.]

12. cikk

Kiegészítő források

- (1) A tagállamok, az uniós intézmények, szervek és ügynökségek, a harmadik országok, a nemzetközi szervezetek, a nemzetközi pénzügyi szervezetek vagy más harmadik felek kiegészítő pénzügyi vagy nem pénzügyi hozzájárulást nyújthatnak a programhoz. A kiegészítő pénzügyi hozzájárulások az (EU, Euratom) 2024/2509 rendelet 21. cikke (2) bekezdése a), d) vagy e) pontjának vagy 21. cikke (5) bekezdésének értelmében vett külső címzett bevételnek minősülnek.
- (2) A megosztott irányítás keretében a tagállamok részére allokált források a tagállamok kérésére a programhoz rendelkezhetők. A Bizottság az említett forrásokat az (EU, Euratom) 2024/2509 rendelet 62. cikke (1) bekezdésének a) vagy c) pontjával összhangban közvetlenül vagy közvetve használja fel. Ezek a források kiegészítik az e rendelet 11 cikkének (1) bekezdésében említett összeget. Az említett forrásokat az érintett tagállam javára kell felhasználni. Amennyiben a Bizottság közvetlen vagy közvetett irányítás keretében nem tett jogi kötelezettségvállalást a programhoz ily módon rendelt kiegészítő összegekre vonatkozóan, a megfelelő le nem kötött összegek az érintett tagállam kérésére visszacsoportosíthatók az érintett forrásprogramba vagy forrásprogramokba vagy azok utódjaiba.

Alternatív, kombinált és kumulatív finanszírozás

- (1) A programot más uniós programokkal szinergiában kell végrehajtani. Az olyan intézkedés, amely egy másik programból uniós hozzájárulásban részesült, e program keretében is kaphat hozzájárulást. A megfelelő hozzájárulásra a vonatkozó uniós program szabályai alkalmazandók, illetve valamennyi hozzájárulásra egyetlen szabályrendszer alkalmazható, és az összes hozzájárulás egyetlen jogi kötelezettségvállalással is leköthető. Ha minden uniós hozzájárulás alapját a támogatható költségek jelentik, az uniós költségvetésből származó kumulatív támogatás nem haladhatja meg az intézkedés teljes elszámolható költségét, és az említett támogatás a támogatás feltételeit meghatározó dokumentumoknak megfelelően arányosan számítható ki.

- (2) A program szerinti odaítélési eljárások lefolytathatók közvetlen irányítás keretében vagy közvetett irányítás keretében a tagállamokkal, uniós intézményekkel, szervekkel és ügynökségekkel, harmadik országokkal, nemzetközi szervezetekkel, nemzetközi pénzügyi szervezetekkel vagy más harmadik felekkel („a közös odaítélési eljárásban részt vevő partnerekkel”) közösen, feltéve, hogy biztosított az Unió pénzügyi érdekeinek védelme. Ezekre az eljárásokra egységes szabályrendszer alkalmazandó, és az eljárásoknak egységes jogi kötelezettségvállalások megkötését kell eredményezniük. E célból a közös odaítélési eljárásban részt vevő partnerek e rendelet 12. cikkével összhangban forrásokat bocsáthatnak a program rendelkezésére, vagy adott esetben az (EU, Euratom) 2024/2509 rendelet 62. cikke (1) bekezdésének c) pontjával összhangban a partnerek megbízhatók az odaítélési eljárás végrehajtásával. A közös odaítélési eljárásokban az azokban részt vevő partnerek képviselői is tagjai lehetnek az (EU, Euratom) 2024/2509 rendelet 153. cikkének (3) bekezdésében említett értékelőbizottságnak.

A programhoz társult harmadik országok

- (1) A program a 3. cikkben megállapított [...] és az alábbiakra alkalmazandó célkitűzésekkel összhangban megnyitható a következő harmadik országok teljes vagy részleges társulás révén történő részvétele előtt:
- a) az Európai Szabadkereskedelmi Társulás azon tagjai, amelyek az Európai Gazdasági Térségnek is tagjai, **az Európai Gazdasági Térségről szóló megállapodásban meghatározott feltételekkel összhangban**, valamint az európai mikroállamok **(Andorra, Monaco, San Marino és Vatikánváros), a vonatkozó megállapodásokban megállapított feltételekkel összhangban**;
 - b) csatlakozó országok, tagjelölt országok és potenciális tagjelöltek, **az említett országok uniós programokban való részvételének a vonatkozó keretmegállapodásokban, jegyzőkönyvekben és társulási tanácsi határozatokban vagy hasonló megállapodásokban meghatározott általános alapelveivel és általános feltételeivel, valamint az Unió és az említett országok közötti megállapodásokban megállapított egyedi feltételekkel összhangban**;
 - c) az európai szomszédságpolitikában részt vevő országok, **az említett országok uniós programokban való részvételének a vonatkozó keretmegállapodásokban, jegyzőkönyvekben és társulási tanácsi határozatokban vagy hasonló megállapodásokban meghatározott általános alapelveivel és általános feltételeivel, valamint az Unió és az említett országok közötti megállapodásokban megállapított egyedi feltételekkel összhangban**;
 - d) egyéb harmadik országok, **a harmadik ország bármely uniós programban való részvételét szabályozó egyedi nemzetközi megállapodásban megállapított feltételekkel összhangban**.

- (2) **Az (1) bekezdésben említett**, a programban[...] való részvételre vonatkozó [...] [...] **megállapodásoknak**:
- a) méltányos egyensúlyt kell biztosítaniuk a programokban részt vevő harmadik ország hozzájárulásai és a számára biztosított előnyök tekintetében;
 - b) meg kell állapítaniuk az uniós programban való részvétel feltételeit, beleértve a valamely programhoz és annak általános igazgatási költségeihez való pénzügyi hozzájárulásoknak – vagyis az operatív hozzájárulásnak és a részvételi díjnak – a kiszámítását;
 - c) a program tekintetében semmilyen döntéshozatali jogkört nem ruházhatnak a harmadik országra;
 - d) garantálniuk kell az Uniónak a hatékony és eredményes pénzgazdálkodás biztosításához és a pénzügyi érdekei védelméhez való jogát;
 - e) adott esetben biztosítaniuk kell az Unió biztonsági és közrendi érdekeinek védelmét.

(3) A **(2) bekezdés** d) pontjának alkalmazása céljából a harmadik ország biztosítja az (EU, Euratom) 2024/2509 rendeletben és a 883/2013/EU, Euratom rendeletben előírt szükséges jogokat és hozzáférést, és garantálja, hogy [...] az EUMSZ 299. cikke értelmében **államoktól eltérő személyek számára** pénzbeli kötelezettséget előíró [...] határozatok, valamint az Európai Unió Bíróságának ítéletei és végzései végrehajthatók legyenek.

(4) A 3. cikkben említett „Audiovizuális” egyedi célkitűzésben való részvételt biztosító [...] **releváns** megállapodásoknak figyelembe kell venniük az érintett ország audiovizuális piacának helyzetét, beleértve a jogi keretének az audiovizuális médiára vonatkozó uniós vívmányokhoz való közelségét és az egyenértékű támogatási rendszereihez való hozzáférést, különösen más európai országok tekintetében. Az (1) bekezdés b) pontjában említett országokkal kötött megállapodásokban elő kell írni, hogy az „Audiovizuális” egyedi célkitűzésben való részvétel lehetővé tétele érdekében a nemzeti jogukat hozzá kell igazítani a 2010/13/EU irányelvhez.

15. cikk

Az uniós finanszírozás végrehajtása és formái

- (1) A programot az (EU, Euratom) 2024/2509 rendelettel összhangban közvetlen irányítás, vagy az említett rendelet 62. cikke (1) bekezdésének c) pontjában említett szervezetekkel közvetett irányítás keretében kell végrehajtani.
- (2)** Az uniós finanszírozás az (EU, Euratom) 2024/2509 rendelettel összhangban bármilyen formában nyújtható, különösen vissza nem térítendő támogatások, pénzdíjak, közbeszerzés és nem pénzügyi adományok formájában.
- (3)** [Ha az uniós támogatást költségvetési biztosíték vagy pénzügyi eszköz formájában nyújtják – ideértve azt az esetet is, amikor azt vegyesfinanszírozási művelet keretében nyújtott vissza nem térítendő támogatással kombinálják –, az kizárólag az EVA InvestEU-eszközön keresztül nyújtható, és azt az EVA InvestEU-eszköz alkalmazandó szabályaival összhangban, az EVA InvestEU-eszköz keretében az ilyen típusú támogatásra vonatkozóan kötött megállapodások révén kell végrehajtani.]
- (4)** [A költségvetési biztosíték formájában nyújtott uniós támogatás összegének felső határa az Európai Versenyképességi Alapról szóló rendelet által létrehozott költségvetési biztosíték maximális összege.]
- (5)** [Amennyiben a program igénybe veszi az EVA InvestEU-eszközt, a programnak biztosítania kell a költségvetési biztosítékra vonatkozó tartalékfeltöltést és a pénzügyi eszközök finanszírozását, ideértve azt az esetet is, amikor a támogatást vegyesfinanszírozási művelet formájában nyújtott vissza nem térítendő támogatással kombinálják.]
- (6)** Ha az uniós finanszírozást vissza nem térítendő támogatás formájában nyújtják, az (EU, Euratom) 2024/2509 rendelettel összhangban a finanszírozást költségfüggetlen finanszírozásként vagy szükség esetén egyszerűsített költségelszámolási módszereket alkalmazva kell nyújtani. A finanszírozás csak akkor nyújtható a tényleges elszámolható költségek visszatérítése formájában, ha valamely intézkedés célkitűzései más módon nem valósíthatók meg.

- (7)** Az (EU, Euratom) 2024/2509 rendelet 153. cikke (3) bekezdésének alkalmazásában az értékelőbizottság egésze vagy egy része független, külső szakértőkből is állhat.
- (8)** A program „Kreatív Európa – Kultúra” ága keretében finanszírozást kérelmező azon szervezetekre, amelyek az elmúlt két évben éves bevételük több mint 50 %-át közforrásból kapták, úgy kell tekinteni, hogy rendelkeznek a szükséges pénzügyi, szakmai és adminisztratív kapacitással ahhoz, hogy a program keretében tevékenységeket végezzenek. Ezek a szervezetek nem kötelesek további dokumentumokat benyújtani e kapacitás igazolása érdekében.

16. cikk

Jogosultság

- (1) A 3. cikkben meghatározott célkitűzések elérésének a támogatása érdekében az (EU, Euratom) 2024/2509 rendelettel összhangban jogosultsági feltételeket kell meghatározni, és azok a program valamennyi odaítélési eljárására alkalmazandók.
- (2) A közvetlen és közvetett irányítás keretében történő odaítélési eljárásokban a következő jogalanyok közül egy vagy több lehet jogosult uniós támogatás nyújtására vagy fogadására:
- a) valamely tagállamban [...] **vagy az e tagállamhoz kapcsolódó tengerentúli országban vagy területen letelepedett jogalanyok;**
 - b) **a programhoz társult** [...] [...] harmadik országban letelepedett jogalanyok;
 - c) nemzetközi szervezetek;
 - d) **kivételes esetben a programhoz nem társult** [...] harmadik országokban letelepedett egyéb jogalanyok, amennyiben az ilyen jogalanyok [...] **támogatása feltétlenül szükséges egy adott** [...] intézkedés **célkitűzéseinek eléréséhez,** [...] hozzájárul a 3. cikkben megállapított célkitűzésekhez, **és az Unió érdekeit szolgálja.**

- (3) Az (EU, Euratom) 2024/2509 rendelet 168. cikkének (2) és (3) bekezdése mellett az e rendelet 14. cikkének (1) bekezdésében említett, **a programhoz társult** [...] harmadik országok adott esetben részt vehetnek az (EU, Euratom) 2024/2509 rendelet 168. cikkének (2) és (3) bekezdésében meghatározott közbeszerzési mechanizmusokban, és részesülhetnek azok előnyeiből. A tagállamokra alkalmazandó szabályok értelemszerűen alkalmazandók [...] **a programhoz társult** [...] harmadik országokra.
- (4) A biztonságot vagy a közrendet – különösen az Unió vagy a tagállamok stratégiai eszközeit és érdekeit – érintő odaítélési eljárások feltételeit az (EU, Euratom) 2024/2509 rendelet 136. cikkével összhangban szigorítani kell.
- (5) Az (EU, Euratom) 2024/2509 rendelet 110. cikkében említett munkaprogram tovább pontosíthatja az e rendeletben meghatározott jogosultsági feltételeket, vagy az egyes intézkedésekre vonatkozóan további jogosultsági feltételeket állapíthat meg.
- (6) Az egyenlőség előmozdításával foglalkozó nemzeti szervek európai hálózata (Equinet) részére pályázati felhívás nélkül odaítélhető működési támogatás az Equinet állandó munkaprogramjával kapcsolatos kiadásai fedezésére.

17. cikk

Munkaprogram

- (1)** A programot az (EU, Euratom) 2024/2509 rendelet 110. cikkében említett munkaprogramokon keresztül kell végrehajtani. A munkaprogramokban adott esetben meg kell határozni az EVA InvestEU-eszközön keresztül végrehajtandó tevékenységeket és az uniós támogatás kapcsolódó összegeit.
- (2)** A munkaprogramokat a Bizottság fogadja el végrehajtási jogi aktusok útján. Ezeket a végrehajtási jogi aktusokat a 17a. cikkben említett vizsgálóbizottsági eljárás keretében kell elfogadni.

17a. cikk

A bizottsági eljárás

- (1)** A Bizottságot egy bizottság (a továbbiakban: az AgoraEU-bizottság) segíti. Ez a bizottság a 182/2011/EU rendelet értelmében vett bizottságnak minősül.
- (2)** A bizottság egyedi formációkban ülésezik, hogy megvitassa a program egyes ágaihoz kapcsolódó konkrét témákat.
- (3)** Az e bekezdésre történő hivatkozáskor a 182/2011/EU rendelet 5. cikkét kell alkalmazni.

VII. FEJEZET

Záró rendelkezések

18. cikk

Hatályon kívül helyezés

Az (EU) 2021/692 rendelet és az (EU) 2021/818 rendelet 2028. január 1-jével hatályát veszti.

19. cikk

Átmeneti rendelkezések

- (1) Ez a rendelet nem érinti az érintett intézkedéseknek a lezárásukig történő, az (EU) 2021/692 és az (EU) 2021/818 rendelet szerinti folytatását vagy módosítását, amely rendeletek továbbra is alkalmazandók az érintett intézkedésekre azok lezárásáig.
- (2) A program pénzügyi keretösszegéből a program, valamint az (EU) 2021/692 és az (EU) 2021/818 rendelet alapján elfogadott intézkedések közötti átmenet biztosításához szükséges technikai és igazgatási segítségnyújtással kapcsolatos kiadások is fedezhetők.

20. cikk

Hatálybalépés és alkalmazás

Ez a rendelet az *Európai Unió Hivatalos Lapjában* való kihirdetését követő huszadik napon lép hatályba.

Ezt a rendeletet 2028. január 1-jétől kell alkalmazni.

Ez a rendelet teljes egészében kötelező és közvetlenül alkalmazandó valamennyi tagállamban.

Kelt Brüsszelben,

az Európai Parlament részéről
az elnök

a Tanács részéről
az elnök